

Interim Strategisch Actieplan

voor de

**Bos- en Houtsector van Suriname
2009 - 2013**

Voorwoord

Het formuleren van een Interim Strategisch Actie Plan ter uitvoering van het Nationaal Bosbeleid voor Suriname is na twee jaren van voorbereiding met de significante en belangrijke input van stakeholders uit de bossector beëindigd.

Sinds het formuleren van het Nationaal Bosbeleid in 2003 in een participatief proces waarbij alle stakeholders betrokken zijn geweest, is het Interim Strategisch Actie Plan, welke eveneens in een participatief proces met de belangrijke inbreng van alle belanghebbenden in de bossector tot stand is gekomen, het belangrijkste document voor het planmatig ter hand nemen van de ontwikkeling van de bossector.

Het bos dat momenteel ca. 90% van ons land oppervlak beslaat is één van belangrijkste en bovendien de grootste visuele hulpbron die wij allemaal als volk ter beschikking hebben met een enorme economische potentie die aangewend kan en moet worden voor de duurzame ontwikkeling van ons land. Anderzijds is het bos een zeer kwetsbare hulpbron waardoor het van belang is dat wij heel omzichtig en planmatig ermee moeten omgaan om zodoende onherstelbare schade aan deze hulpbron te voorkomen. Dit is één van de aandachtspunten die nogmaals is bevestigd tijdens de intensieve beraadslagingen die hebben plaatsgevonden tijdens het formuleringsproces.

Met dit beleidsdocument is de richting gegeven hoe wij samen met alle belanghebbenden, duurzaam en rationeel beheer en benutting van onze bossen zullen bewerkstelligen.

Suriname heeft zich gecommitteerd om in het kader van klimaatsverandering de uitstoot van broeikasgassen uit de bossector terug te dringen en de biodiversiteit en ecosystemen te beschermen. Door de basis te leggen voor duurzaam bosbeheer bereidt Suriname zich eveneens voor om te participeren in toekomstige projecten en programma's gericht op compensaties voor het in stand houden van de Surinaamse bossen.

Ik spreek dank en waardering uit aan de totale Surinaamse gemeenschap en met name de actoren in de bossector die bij dit formuleringsproces een bijdrage hebben geleverd alsook aan de internationale partners, in het bijzonder de International Tropical Timber Organization (ITTO) die de financiële middelen ter beschikking heeft gesteld via de Japanse overheid.

Het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer staat gereed om samen met de nationale stakeholders en internationale ondersteuning in de bossector het Interim Strategisch Actie Plan succesvol te implementeren om zodoende de beoogde ontwikkeling van deze belangrijke sector te bewerkstelligen.

Michael Jong Tjien Fa, BA
Minister van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer

Michael Jong Tjien Fa
29.04.09

Samenvatting

Interim Strategisch Actieplan. In 2003 werd het Nationaal Bosbeleid geformuleerd en gepresenteerd. In hetzelfde jaar, formuleerde een coalitie van branchevertegenwoordigers in de Surinaamse bos- en houtsector, het Platform Houtsector Suriname (PHS) een beleidsdocument voor de particuliere bos- en houtsector. Ook in 2003 voerde de ITTO in het kader van ITTO's "Year 2000 Objective" en op verzoek van de Surinaamse regering een diagnostische missie uit om de stand van zaken in zake het bosbeheer in Suriname te bepalen. Op grond van de aanbevelingen van de diagnostische studie werden twee projectvoorstellen geformuleerd en ingediend bij ITTO.

Het ITTO Expert Panel erkende dat beide voorstellen waren ontwikkeld op grond van de uitkomsten van de ITTO missie, maar concludeerde dat allereerst een diepgaand onderzoek naar de capaciteitsbehoefte op basis van een duidelijke verwoorde strategie om duurzame ontwikkeling van de bossector te bewerkstelligen. Het onderzoek naar de capaciteitsbehoefte zou niet alleen betrekking moeten hebben op de behoefte binnen de publieke sector maar ook binnen de particuliere sector en binnenlandse gemeenschappen. ITTO suggereerde dat in eerste instantie een strategisch actieplan ontwikkeld zou moeten worden om het nationale bosbeleid ten uitvoer te kunnen brengen.

Gezien de hoeveelheid werk dat gedaan moest worden en de complexe relaties tussen de diverse actoren in de bossector, wordt hier gesteld dat de ter beschikking gestelde tijd onvoldoende was om een uitvoerig en duurzaam Strategisch Actieplan te ontwikkelen om het Nationaal Bosbeleid ten uitvoer te brengen. Om die reden is de beste koers voor Suriname om een Interim Strategisch Actieplan te formuleren met de bepaling dat het plan wordt herzien, indien nodig, en jaarlijks bijgewerkt voor een aantal jaren op grond van feitelijke ervaring en terugkoppeling.

Het Nationaal Bosbeleid onderscheidt zeven beleidsdoelen in drie thema's en een aantal ondersteunende maatregelen. Bij het bepalen van de hiërarchie van de beleidsdoelen en de volgorde van de nemen maatregelen, kan men stellen dat alleen de vier beleidsdoelen die moeten bijdragen aan de nationale economie en de sociale ontwikkeling ware beleidsdoelen zijn, terwijl de overige drie beleidsdoelen veeleer ondersteunende maatregelen of het creëren van een *enabling environment* zijn die het bereiken van de vier primaire beleidsdoelen moet ondersteunen. Om praktische redenen in het ontwerpen van een raamwerk om de vier primaire beleidsdoelen te bereiken, wordt hier voorgesteld om het tweede beleidsdoel op een andere wijze te formuleren en om het derde beleidsdoel in tweeën te splitsen:

1. Het verhogen van de bijdrage van de bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers; door verhoging van de duurzame houtproductie, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export.
2. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het verhogen van duurzame productie van hout, niet-hout bosproducten en landbouw voor zowel commerciële benutting als voor zelfvoorziening
3. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geoogste niet-hout bosproducten van concessies en overige terreinen.
4. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie, de inkomsten van de lokale

boslandbewoners en van de overheid en het welzijn van de burgers onder meer door het te gelde maken van ecologische functies.

5. Het behouden van de biodiversiteit en de cruciale milieufuncties door onder meer het verantwoord uitbreiden en duurzaam beheer van een netwerk van beschermde gebieden dat representatief is voor de biologische diversiteit van de Surinaamse bossen.

Voor het bereiken van elk van de vijf beleidsdoelen moet een zogenaamde *enabling environment* worden gecreëerd. Bepaalde elementen van de *enabling environment* beïnvloeden alle vijf beleidsdoelen (hoewel niet alle vijf bij alle elementen); b.v. optimaal landgebruik, herziening van het wettelijk raamwerk, institutioneel kader, beleidscoördinatie, verzamelen van informatie, en strategische planning. Voor een duidelijk overzicht heeft het de voorkeur om deze randvoorwaarden samen te bundelen onder één apart beleidsdoel; “het creëren van een *enabling environment* om het Nationaal Bosbeleid ten uitvoer te brengen”.

Op basis van het Nationaal Bosbeleid en diverse consultaties met belanghebbenden tijdens de ontwikkeling van dit Interim Strategisch Actieplan werden zes beleidsdoelen vastgesteld. Deze zijn hieronder weergegeven gerangschikt naar prioriteit:

Hoofddoelstelling	Het verhogen van de bijdrage van de bossen aan de nationale economie en het welzijn van de huidige en toekomstige generaties met inachtneming van het behoud van de biodiversiteit.
Beleidsdoelen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het creëren van een <i>enabling environment</i> om het Nationaal Bosbeleid ten uitvoer te kunnen brengen 2. Het verhogen van de bijdrage van de bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers; door verhoging van de duurzame houtproductie, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export. 3. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen aan de nationale economie, de inkomsten en het welzijn van de boslandbewoners; door het verhogen van de duurzame productie van hout, niet-hout bosproducten en landbouw voor zowel commerciële benutting als voor zelfvoorziening 4. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geoogste of verzamelde niet-hout bosproducten van concessies en overige terreinen. 5. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners en van de overheid en het welzijn van de burgers onder meer door het te gelde maken van ecologische functies. 6. Het behouden van de biodiversiteit en de cruciale milieufuncties door onder meer het verantwoord uitbreiden en duurzaam beheer van een netwerk van beschermde gebieden dat representatief is voor de biologische diversiteit van de Surinaamse bossen.

Het strategische actieplan geeft in concrete termen weer hoe de bosbeleiddoelen kunnen worden bereikt, in welke volgorde zij kunnen worden bereikt en wie voor uitvoering verantwoordelijk zal zijn. Het actieplan beschrijft ook de activiteiten die nodig zijn voor de tenuitvoerbrenging van strategieën om de bosbeleiddoelen te bereiken. Voor elk beleidsdoel, zijn “strategieën” geïdentificeerd die moeten leiden tot het bereiken van die doelstelling. De strategieën worden op een dergelijke wijze verwoord dat deze voltooide resultaten beschrijven. Het grootste deel van deze strategieën stammen voort uit het Nationale Bosbeleid of zijn tijdens het recente overlegproces met de belanghebbenden naar voren gebracht. De strategieën worden weergegeven in volgorde van prioriteit.

Beleidsdoel 1	Het creëren van een <i>enabling environment</i> om het Nationaal Bosbeleid ten uitvoer te brengen
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Consensus inzake de uitwerking en de tenuitvoerbrenging van het interim strategisch actieplan bereikt 2. Strategie ontwikkeld om de kwestie van de landgebruiksrechten te behandelen op basis van een dialoog tussen overheid, binnenlandse gemeenschappen en andere belanghebbenden in de bossector 3. Zonering van het bosareaal naar gebruiksgeschiktheid en landgebruikplanning gereed; aangevend welke zones potentieel geschikt zijn voor bosbouw, mijnbouw, toerisme en andere commerciële activiteiten, evenals beschermde gebieden en gebruik door binnenlandse gemeenschappen 4. Bossenfonds ingesteld voor het kanaliseren van internationale fondsen voor de ondersteuning van de uitvoering van het Interim Strategisch Actieplan 5. Bestaande wetten en regelgeving betreffende bos-, natuur- en faunabeheer, herzien, zodat deze in voldoende mate de doelstellingen van het thans geformuleerde bosbeleid weerspiegelen 6. Effectiviteit en efficiëntie van de nationale bosbeheersstructuur vergroot 7. Interdepartementaal overleg voortgezet om ervoor zorg te dragen dat het bosbeleid in overeenstemming blijft met de nationale ontwikkelings- en milieudoelstellingen 8. Het aantrekken van voor de particuliere sector aantrekkelijke financieringsbronnen bevordert; onder meer door beperkingen en belemmeringen te verwijderen 9. Beheersstructuur ter bevordering van de ontwikkeling en duurzaam onderhoud van een adequate infrastructuur (wegen, bruggen, dokken) bewerkstelligd 10. Actieplan opgesteld om de potentiële nadelige invloed van grootschalige bosconversie naar landbouwgrond op de uitvoering van de beleidsdoelen vast te stellen en in te perken 11. Rekrutering van plaatselijk opgeleide professionele bosbouwers en geschoolde boswerkers verhoogd

Beleidsdoel 2	<p>Het verhogen van de bijdrage van de bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers; door verhoging van de duurzame houtproductie, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export</p>
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gestructureerde dialoog op gang gekomen tussen de overheid en de particuliere bos- en houtsector – ter definiëring van een praktisch uitvoerbaar en levensvatbaar concept voor duurzame commercieel bosbeheer; ter herziening van de wetten en regelgeving betreffende bosbeheer, het concessiebeleid, het heffingenstelsel; en regelgeving betreffende toelaatbare kap, planningsvereisten en milieubeschermdende maatregelen 2. Voorstellen met als doel schaalvoordelen en efficiëntievoordelen te behalen in de bos- en houtsector gehonoreerd door de overheid in dialoog met de particuliere bos- en houtsector; b.v. door het clusteren van bedrijven, werkmaatschappijen of activiteiten. 3. Concessiebeleid uitgewerkt dat de bereidheid tot investeren bevordert, de duurzame houtproductie op ecologisch verantwoorde wijze garandeert, en sociale rechtvaardig is 4. Stelsel van heffingen in de bossector aangepast met als doel de doelstellingen van het nationaal bosbeleid volledig te ondersteunen; de administratieve en controlelast te minimaliseren; efficiënte benutting van de hulpbron bos en duurzaam bosbeheer te stimuleren; en de inkomsten voor de Staat uit de bos- en houtsector te optimaliseren. 5. Uitvoerige, praktische, effectieve procedures voor bosbeheer opgesteld en verwezenlijkt die duurzame houtproductie en duurzaam bosbeheer mogelijk maken met de voorwaarden dat nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd 6. Condities voor investeringen door particuliere ondernemingen in de bos- en houtsector verbeterd; onder meer door beperkingen en belemmeringen te verwijderen 7. Management, efficiëntie en arbeidsproductiviteit van particuliere ondernemingen op het gebied van de bosexploitatie en houtverwerkende industrie verbeterd 8. Export van hout (rondhout, gezaagd hout en overige houtproducten) en niet-hout bosproducten gestimuleerd en gefaciliteerd

Beleidsdoel 3	<p>Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen aan de nationale economie, de inkomsten en het welzijn van de boslandbewoners; door het verhogen van de duurzame productie van hout, niet-hout bosproducten en landbouw voor zowel commerciële benutting als voor zelfvoorziening</p>
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samenwerking, organisatie en vertegenwoordiging van de verscheidene inheemse en marron stammen versterkt; ter definiëring van een gezamenlijke agenda voor gestructureerd overleg met de overheid en overige belanghebbenden 2. Democratisch bestuur van de HKV's en gemeenschapsbossen bevordert en opbrengsten van het gebruiksrecht over alle leden van de gemeenschap op rechtvaardige wijze verdeeld. 3. Gestructureerde dialoog op gang gekomen tussen de overheid en de inheemse en marron gemeenschappen in het binnenland; ter definiëring van een praktisch uitvoerbaar en levensvatbaar concept voor duurzaam multiple-use beheer van gemeenschapsbossen 4. Beleid voor toewijzing van gemeenschapsbossen aangepast zodat het duurzaam multiple-use bosbeheer van gemeenschapsbossen mogelijk maakt, terwijl ervoor wordt zorggedragen dat bij het toewijzen van gemeenschapsbossen de locatie en omvang in overeenstemming is met aantal leden van de gemeenschap en de gewenste wijze van benutting. 5. Uitvoerige, praktische, effectieve procedures voor bosbeheer opgesteld en verwezenlijkt die duurzame multiple-use bosbeheer mogelijk maken; met de voorwaarden dat nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd 6. Institutionele en individuele capaciteit op het District's niveau versterkt (DC's, BO's etc) 7. Institutionele en individuele capaciteit versterkt van lokale NGO's en CBO's die betrokken zijn bij gemeenschapsbosbouw

Beleidsdoel 4	Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geogste of verzamelde niet-hout bosproducten van concessies en overige terreinen.
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Huidige hoeveelheden en waarden van verhandelde en voor zelfvoorziening verzamelde niet-hout bosproducten, alsmede potentieel verhandelbare hoeveelheden en waarden ervan in kaart gebracht; inclusief wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten, lianen, toerisme en bio-prospecting 2. Ontwikkelingsplan ter bevordering van het eco- en cultuurtoerisme en recreatie in het binnenland ontworpen en ten uitvoer gebracht. 3. Uitvoerige, praktische, effectieve procedures voor commerciële extractie van niet-hout bosproducten zoals wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten, lianen opgesteld en geïmplementeerd met de randvoorwaarden dat nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd 4. Effecten van commerciële houtoogst op de beschikbaarheid van niet-hout bosproducten [wild, vis, planten(delen)] en schadebeperkende protocollen vastgesteld 5. Protocol voor bio-prospecting ontworpen met het doel deze activiteit te bevorderen en een billijk deel uit (toekomstige) inkomsten te verkrijgen.

Beleidsdoel 5	Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie, de inkomsten van de lokale boslandbewoners en van de overheid en het welzijn van de burgers onder meer door het te gelde maken van ecologische functies.
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potentiële fysieke en financiële waarden van ecologische functies die het bos levert, bepaald 2. Internationale partnerschappen ter verkrijging van technische en financiële assistentie bij het realiseren van de fysieke en financiële waarden van ecologische functies opgezet 3. Belang van fysieke en potentiële financiële waarden van ecologische functies erkend in landgebruikzoning en landgebruikplanning en herziening van de wetten en regelgeving op het gebied van bosbeheer 4. Voorlichtingscampagne over de waardering en investeringsmogelijkheden aangaande ecologische functies onder particuliere sector en binnenlandse gemeenschappen

Beleidsdoel 6	Het behouden van de biodiversiteit en de cruciale milieufuncties door onder meer het verantwoord uitbreiden en duurzaam beheer van een netwerk van beschermde gebieden dat representatief is voor de biologische diversiteit van de Surinaamse bossen.
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beheerssysteem voor het netwerk van beschermende gebieden ontwikkeld 2. Internationale partnerschappen verworven ter verkrijging van technische en financiële hulp voor het beheer van beschermde gebieden en de mogelijkheden voor verdere uitbreiding van het netwerk van beschermd gebieden 3. Ontbrekende informatie aangaande de biologische diversiteit en essentiële milieufuncties verworven 4. Mogelijke conflicten met ander landgebruik, zoals bestaande houtconcessies en (formeel toegewezen en informele) gemeenschapsbossen geïdentificeerd en aangekaart 5. Procedures bepaald voor het aanwijzen en beheer van beschermde gebieden binnen houtconcessies en gemeenschapsbossen bepaald en inbegrepen in <i>Code van Practice</i>

Het Interim Strategisch Actieplan gaat verder met het aangeven van de activiteiten (acties of taken) die moeten worden uitgevoerd om de genoemde resultaten te bereiken, waarbij ook de belanghebbenden worden geïdentificeerd, uitvoerende instanties voorgesteld, en wordt bepaald of externe hulp vereist is of niet.

Tot slot wordt een implementatieschema voorgesteld en worden profielen van dertien voorgestelde projecten met geschatte kosten vermeld.

1	INTERIM STRATEGISCH ACTIEPLAN.....	12
1.1	OVERZICHT VAN BELEMMERINGEN EN MOGELIJKHEDEN	12
1.2	BELEIDSDOELEN EN PRIORITEITEN.....	13
1.3	STRATEGIEËN	16
1.4	HIËRARCHIE VAN DOELSTELLINGEN EN STRATEGIEËN	19
1.5	BENODIGDE ACTIVITEITEN OM GEWENSTE RESULTATEN TE BEREIKEN.....	26
1.5.1	<i>Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 1</i>	26
1.5.2	<i>Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 2</i>	33
1.5.3	<i>Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 3</i>	40
1.5.4	<i>Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 4</i>	45
1.5.5	<i>Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 5</i>	48
1.5.6	<i>Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 6</i>	51
1.6	RISICO'S EN VERONDERSTELLINGEN.....	54
1.7	UITVOERINGSSHEMA	55
1.8	PROJECT PROFIELEN.....	60
2	REFERENTIES	63

1 Interim Strategisch Actieplan

1.1 Overzicht van belemmeringen en mogelijkheden

Onderzoek van de historische en huidige situatie op het gebied van bosbeheer in Suriname levert een aantal overduidelijke conclusies. Verscheidene rapporten zijn over de afgelopen 30 jaar gepubliceerd over de vraag waarom Suriname over een uitgestrekt bosareaal beschikt, maar dat deze hulpbron slechts voor 2% aan het BNP bijdraagt. Vooral gedurende de laatste 10 jaar zijn een groot aantal aanbevelingen gedaan om hierin verandering te brengen: Mitchell, 1996, 1998a, 1998b, 2002; Whiteman, 1999a, 1999b; Horsten & Matai, 2000, 2002; Van Bodegom, 2002; Platform Houtsector Suriname, 2003, 2005; ITTO, 2003. Het Nationaal Bosbeleid besteedt aandacht aan dezelfde punten.

Als oorzaken worden grotendeels dezelfde punten ter sprake gebracht: gebrek aan landgebruikplanning; de Wet Bosbeheer van 1992 stemt niet volledig overeen met de momenteel gebruikte uitgangspunten voor duurzaam bosbeheer; de Wet Bosbeheer is contraproductief voor de ontwikkeling van een gezonde bos en houtindustrie, slechte toegankelijkheid en infrastructuur van de natuurlijke hulpbron bos; achterhaald concessiebeleid; tekort aan geschoold personeel op ieder niveau; verouderd en matig onderhouden materieel in de bosexploitatie en zagerijen; slecht management van bosexploitaties en zagerijen; te weinig investeringen in de bosbouwsector; slechte toegang tot financiële middelen; problemen op het gebied van landgebruik en landgebruiksrechten voor binnenlandse gemeenschappen; uitputting van gemeenschapsbossen en HKV's en ondoelmatig traditioneel en regionaal bestuur van dorpsgemeenschappen in het binnenland.

Weinig aanbevelingen in de bovenvermelde rapporten zijn daadwerkelijk doorgevoerd. Het gebrek aan het doorvoeren van de aanbevolen aanpassingen in het concessiebeleid, de voorgestelde *management fee* voor de financiering van de bosbeheerautoriteit en de éézijdige invoering van regelgeving betreffende bosbeheer en productietoezicht leidden tot het voorstel van het Platform Houtsector Suriname om een speciale overeenkomst aan te gaan met de Staat Suriname. Deze speciale overeenkomst zou worden gesloten met SMART FORESTRY NV, die zich zal bezig te houden met het coördineren van de productieactiviteiten waarbij organisatorische, beheertechnische en doelmatigheidsnormen van de bosbouwactiviteiten zullen worden ontwikkeld en toegepast in de houtoogst en de houtverwerking. Haar werkmaatschappijen zullen door clustering bosbouwactiviteiten uitvoeren waarbij de ondernemers schaal- en efficiëntievoordelen zullen behalen.

De ontwikkeling van de bos- en houtsector in Suriname stagneert reeds geruime tijd. Een aantal gebeurtenissen uit het verleden hebben hierin een cruciale rol gespeeld: de binnenlandse oorlog van 1986-1992 en daaruit voortvloeiende wanorde in het binnenland; een niet meer functionerend, verarmd LBB; de uitvaardiging van een inmiddels achterhaalde Wet Bosbeheer; bezorgdheid over de mogelijke toestroom van Aziatische houtkapbedrijven die hadden getracht om ongekend grote houtconcessies te bemachtigen en vervolgens de neergang van deze bedrijven; de oprichting van SBB in een poging om de mogelijke uitdagingen die de komst de Aziatische bedrijvig tegemoet te treden; en een sterke stijging van de retributie¹ in 1998.

SBB werd opgericht in 1998. Het instituut zou stapsgewijs het mandaat van LBB overnemen en uiteindelijk een volwaardige bosautoriteit worden, maar richtte zich vooraleerst op bostoezicht met name om zich ervan te verzekeren dat de verschuldigde retributies werden betaald en om de ordeloosheid in het binnenland in te tomen. Vanaf het begin kon echter

¹ Op 9 November 1998, warden de retributietarieven verhoogd van US ¢ 0.88 /stam tot US \$ 6.00 /m³ voor eersteklas houtsoorten; dus met ongeveer 2.000 %; daarbij in gedachten houdend dat de retributietarieven 10 jaar lang niet verhoogd waren tijdens s ene periode van zeer hoge inflatie

gesteld worden dat de nieuwe procedures slechts dan met succes konden worden ingevoerd als er sprake zou zijn van een aanzienlijke versterking van de capaciteit in de particuliere bos- en houtsector. De beschikbare financiering - van overheidswege en externe donorfinanciering - was echter net voldoende om SBB op te richten en uit te rusten als een instituut voor productiecontrole, maar niet voldoende om een volwaardige bosautoriteit op te richten, of de capaciteitsversterking van de particuliere sector te ondersteunen.

Ook tijdens de uitvoering van het FAO project 'Forestry Advisory Assistance to the Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH) in Suriname', waarbij onder meer operationele procedures voor SBB en een nieuw heffingstelsel werden voorgedragen, werd capaciteitsversterking van de particuliere bos- en houtsector keer op keer genoemd als eerste vereiste voor succesvolle implementatie van nieuwe procedures. Desondanks kwam capaciteitsversterking van de particuliere bos- en houtsector niet in aanmerking voor directe donor of overheidsfinanciering. In feite beperkte verdere donor assistentie zich tot het rehabiliteren van het Jan Starke Opleiding Centrum.

Tijdens de workshops die waren georganiseerd als onderdeel van de ontwikkeling van het strategisch actieplan werden de volgende punten genoemd als doorslaggevend:

1. Onderbenutting bos als hulpbron
2. Gebrek effectieve communicatie tussen belanghebbenden
3. Tekort adequate scholing en kennis
4. Onduidelijke visie bossector
5. Onvoldoende consultatie binnenland bewoners
6. Overheid wil geen oplossing brengen
7. Gebrek adequate regelgeving
8. Onvoldoende implementatie regelgeving
9. Voorwaarden economische houtexploitatie ontbreken
10. Slechte infrastructuur binnenland
11. Gestagneerde ontwikkeling bosbouw sector
12. Slecht concessie beleid
13. Onvoldoende duidelijke landgebruikplanning
14. Ontbreken *enabling environment*
15. Onvoldoende adequate data over de bossector

De belanghebbenden zijn het er duidelijk over eens dat het gebrek aan een *enabling environment* in vele facetten is de belangrijkste oorzaak van de gebrekkige ontwikkeling van de bossector vormt. In het Nationaal Bosbeleid worden deze facetten samengevat onder de noemer 'ondersteunende maatregelen' en in twee beleidsdoelen, zie sectie 4.2.

1.2 Beleidsdoelen en prioriteiten

Een van de redenen voor de stagnatie in de invoering of slechts gedeeltelijke invoering van de aanbevelingen of, als de aanbevelingen wel gevolgd werden, dat voorstellen niet wettelijk bekrachtigd werden, zou het gevolg kunnen zijn van de complexe verstandhoudingen tussen de verscheidene actoren in de bossensector en de stevige greep die bepaalde groepen of individuen met onvervreembare belangen kunnen hebben op beslissingen. Echter, met het nieuwe bosbeleid als ruggesteun zou het nu mogelijk moeten zijn om bepaalde veranderingen door te voeren. Toch zal de benodigde samenwerking tussen de actoren niet van de grond komen zonder een gestructureerde, constructieve dialoog van de overheid met de particuliere

bos- en houtsector en de boslandbewoners en zodoende onvoldoende politieke steun te krijgen om de gewenste veranderingen echt door te kunnen voeren.

Een andere belangrijke reden voor de vertraging is dat veel beperkingen betrekking hebben op meer dan één aspect van de bossector en dat veel beperkingen onderling van elkaar afhankelijk zijn. Het verhogen van de houtproductie, vernieuwing en uitbreiding van de houtverwerkende industrie, verhoging van de export van hout en houtproducten, en het verbeteren van de levensomstandigheden van de mensen die direct afhankelijk zijn van de bossen voor hun kostwinning, zoals marron en inheemse gemeenschappen, zijn duidelijke doelstellingen vastgelegd in het Nationaal Bosbeleid. Echter een groot aantal obstakels moeten overkomen worden om deze doelstellingen effectief te verwezenlijken. Er is bovendien een sterke hiërarchie onder de obstakels; bepaalde obstakels moeten namelijk overkomen worden voordat andere obstakels op een ander niveau overwonnen kunnen worden. Daarom moeten de obstakels worden gerangschikt op basis van een zogenaamde probleem analyse.

Bij een probleem analyse wordt gekeken hoe bepaalde problemen andere problemen veroorzaken. Bij voorbeeld, om het concessiebeleid te kunnen verbeteren, zullen bepaalde elementen van het beleid voor de nationale ruimtelijke ordening aangepakt moeten worden, wat onder andere weer afhankelijk is van een constructieve dialoog aangaande de landrechtenkwestie. Op een vergelijkbare wijze zal de behoefte aan capaciteitsversterking bij b.v. SBB afhankelijk zijn van het herziene institutioneel kader en de procedures voor het bosbeheer en de productiecontrole die eerst herzien moeten worden. De procedures op hun beurt zullen afhangen van het geselecteerde concepten voor bosbeheer, waarbij twee concepten onderscheiden kunnen worden; namelijk een concept voor industriële bosexploitatie en een concept voor multiple-use beheer van gemeenschapsbossen. De institutionele capaciteitbehoefte (middelen en personeel) van SBB zullen zoals gezegd afhankelijk zijn van de procedures voor bosbeheer en productiecontrole, die zelf onder andere afhankelijk zijn van de resultaten van de herziening van het heffingenstelsel.

Het Nationaal Bosbeleid onderscheidt zeven beleidsdoelen verdeeld over drie thema's:

Noodzakelijke voorwaarden om verhoging van de bijdrage van de bossen aan de nationale economie en het welzijn te realiseren.

1. Het realiseren van een optimaal landgebruik en een transparante uitgifte van gebruiksrechten, die op evenwichtige wijze tegemoet komen aan het rechtsgevoel van alle belanghebbenden.

Bijdrage aan de economie en sociale ontwikkeling

2. Het verhogen van de bijdrage van de bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers. Realisering zal plaatsvinden door verhoging van de houtproductie, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export.

3. Het verhogen van de materiële, en wel in het bijzonder de financiële, bijdragen van de niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geogste niet-hout bosproducten.

4. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie, de inkomsten van de lokale boslandbewoners en van de overheid en het welzijn van de burgers onder meer door het te gelde maken van ecologische functies.

5. Het behouden van de biodiversiteit en de cruciale milieufuncties door onder meer het verantwoord uitbreiden en duurzaam beheer van een netwerk van beschermde gebieden dat representatief is voor de biologische diversiteit van de Surinaamse bossen.

Institutioneel kader, capaciteitsontwikkeling en ondersteunende maatregelen

6. Het ontwikkelen en verbeteren van de professionele en technische vaardigheden van alle werknemers en betrokkenen bij de bos- en houtsector en het versterken van de wetenschappelijke basis voor het bosbeheer. Verhoging van de capaciteit van de opleidings- en onderzoeksinstituten.

7. Het verhogen van de effectiviteit en efficiency van de nationale bosbeheersstructuur en verzekeren van de continuïteit van de financiering voor de uitoefening van de taken.

Ondersteunende maatregelen zijn opgenomen onder het derde thema, maar verwijzen in feite naar het creëren van een *enabling environment* die nodig is om de beleidsdoelen te bereiken. Onder ondersteunende maatregelen zijn inbegrepen:

Grondenrechten

- Het realiseren van een gestructureerd overleg tussen de overheid en de binnenlandbewoners
- Het bestuderen van oplossingen, met betrekking tot dit vraagstuk, die met name in de regio zijn bereikt.

Wet- en regelgeving

- Integrale wijziging van de wetten betreffende bos- en natuurbeheer om ze aan de eisen van de huidige tijd aan te passen en om een betere onderlinge afstemming daarvan te bewerkstelligen.
- Het stimuleren van wijzigingen in beleid en wetgeving buiten de bossector die goede uitvoering van het bosbeleid belemmeren.

Beleidscoördinatie

- Het voortzetten van het interdepartementale overleg dat ingesteld is als onderdeel van de formulering van het bosbeleid door minimaal één jaarlijkse vergadering van het Bosbeleid Adviesorgaan
- Het op advies van het adviesorgaan verrichten van studies naar het effect van beleid, programma's en projecten van andere departementen en overheidsdiensten op de bossector.

Informatie

- Het ontwikkelen van criteria en indicatoren voor duurzaam bosbeheer op nationaal niveau en het verzamelen en verspreiden van informatie met betrekking tot de indicatoren.
- Het opstellen van statistische rapporten mede met actieve inbreng van de andere actoren in de sector en overleggen aan internationale organisaties waarbij Suriname daartoe verplicht is.
- Het opstellen van een jaarverslag door de bosbeheerdienst waarin verantwoording wordt afgelegd.

Partnerschap

- Periodiek overleg met belanghebbenden om consensus te bereiken over specifieke onderwerpen betreffende uitwerking en uitvoering van dit bosbeleid.
- Regelmatig overleg met internationale partners voor het verkrijgen van hun technische, financiële en politieke ondersteuning voor de uitvoering van dit bosbeleid.

Strategisch plan en monitoring

- Het uitwerken van de actiepunten in strategische plannen en uitvoeren daarvan.
- Het monitoren van de voortgang van de uitvoering van het beleid.

Financiering

- Het instellen een bossenfonds voor de kanalisering van internationale fondsen bedoeld voor de ondersteuning van de uitvoering van het bosbeleid.
- Het bevorderen van het verschaffen van financiering bij capaciteitsontwikkeling en investeringen aan het bedrijfsleven door ontwikkelingsbanken.

1.3 Strategieën

Bij het bepalen van de hiërarchie van de beleidsdoelen en de volgorde van de nemen maatregelen, kan men stellen dat alleen de vier beleidsdoelen die moeten bijdragen aan de nationale economie en de sociale ontwikkeling (beleidsdoelen 2 – 5) ware beleidsdoelen zijn, terwijl de overige drie beleidsdoelen en genoemde ondersteunende maatregelen in feite deze vier doelen ondersteunen. Om praktische redenen in het ontwerpen van een raamwerk om de vier primaire beleidsdoelen te bereiken, wordt hier voorgesteld om het tweede beleidsdoel op een andere wijze te formuleren en om het derde beleidsdoel in tweeën te splitsen:

Beleidsdoel 2: “Het verhogen van de bijdrage van de commerciële bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers; door verhoging van de duurzame houtproductie van concessies, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export.”

Beleidsdoel 3a: “Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het verhogen van duurzame productie van hout, niet-hout bosproducten en landbouw in gemeenschapsbossen voor zowel commerciële benutting als voor zelfvoorziening

Beleidsdoel 3b: “Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geogste niet-hout bosproducten van concessies en overige terreinen.

Gezien de huidige situatie met een inadequate relatie tussen de overheid en de gemeenschappen in het binnenland aan de ene kant en de particuliere bos- en houtsector aan de andere kant, wordt hier voorgesteld om deze twee beleidsdoelen een hogere prioriteit te geven dan de overige drie beleidsdoelen. Op grond van het gegeven dat er reeds een groot aantal donor en overheidsprojecten voor de ontwikkeling van de gemeenschappen in het binnenland worden uitgevoerd en de deplorabele staat waarin de particuliere bos- en houtsector al zo'n 20 jaar verkeert met slechts weinig concrete assistentie van de overheid of de internationale gemeenschap, lijkt het gerechtvaardigd om beleidsdoel 2 de hoogste prioriteit te geven. Waar het de overige drie beleidsdoelen betreft, kan worden vastgesteld dat Suriname reeds een voorloper is op het gebied van natuurbehoud waarbij in totaal 12% van het landoppervlak de bestemming natuurreservaat heeft en houtkap vooralsnog niet is

toegestaan ten zuiden van de vierde breedtegraad. Wat het verhogen van de financiële bijdrage van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie betreft, met name in relatie tot het Clean Development Mechanism onder the Kyoto protocol en meer recente initiatieven zoals REDD - een mechanisme om landen te compenseren voor het verlagen van koolstof emissie vanwege ontbossing of bosverarming – zal Suriname een meer proactieve aanpak moeten volgen. Daarom kan het gerechtvaardigd worden om een hogere prioriteit aan de dit beleidsdoel te hechten dan de uitbreiding van het netwerk van beschermde gebieden.

De vijf beleidsdoelen worden hieronder in volgorde van prioriteit weergegeven:

1. Het verhogen van de bijdrage van de bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers; door verhoging van de duurzame houtproductie, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export.
2. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het verhogen van duurzame productie van hout, niet-hout bosproducten en landbouw voor zowel commerciële benutting als voor zelfvoorziening
3. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geoogste niet-hout bosproducten van concessies en overige terreinen.
4. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie, de inkomsten van de lokale boslandbewoners en van de overheid en het welzijn van de burgers onder meer door het te gelde maken van ecologische functies.
5. Het behouden van de biodiversiteit en de cruciale milieufuncties door onder meer het verantwoord uitbreiden en duurzaam beheer van een netwerk van beschermde gebieden dat representatief is voor de biologische diversiteit van de Surinaamse bossen.

Voor het bereiken van elk van de vijf beleidsdoelen moet een zogenaamde *enabling environment* worden gecreëerd. Bepaalde elementen van de *enabling environment* beïnvloeden alle vijf beleidsdoelen (hoewel niet alle vijf bij alle elementen); b.v. optimaal landgebruik, herziening van het wettelijk raamwerk, institutioneel kader, beleidscoördinatie, verzamelen van informatie, en strategische planning.

De ondersteunende maatregelen en de beleidsdoelen 1, 6 en 7 in het Nationaal Bosbeleid zijn niet allemaal onderling onafhankelijkheid en moeten ook in een zekere volgorde worden uitgevoerd omdat de implementatie van een bepaalde ondersteunende maatregel een kritische randvoorwaarde kan zijn voor het kunnen uitvoeren van een andere maatregel. De aanbevolen volgorde voor het verder uitwerken en uitvoeren van de ondersteunende maatregelen is als volgt ('ondergeschikte' maatregelen zijn gelieerd aan 'kardinale' maatregelen en opgenomen als ondergeschikte activiteiten):

1. Periodiek overleg met belanghebbenden om consensus te bereiken over specifieke onderwerpen betreffende uitwerking en uitvoering van dit bosbeleid;
 - a. Het uitwerken van de actiepunten in strategische plannen en uitvoeren daarvan;
 - b. Het monitoren van de voortgang van de uitvoering van het beleid;

2. Het realiseren van een gestructureerd overleg tussen de overheid en de binnenlandbewoners;
 - a. Het bestuderen van oplossingen met betrekking tot dit vraagstuk die met name in de regio zijn bereikt;
3. Het realiseren van een optimaal landgebruik en een transparante uitgifte van gebruiksrechten, die op evenwichtige wijze tegemoet komen aan het rechtsgevoel van alle belanghebbenden;
4. Het instellen een bossenfonds voor het kanaliseren van internationale fondsen bedoeld voor de ondersteuning van de uitvoering van het bosbeleid;
5. Het bevorderen van het verschaffen van financiering bij capaciteitsontwikkeling en investeringen aan het bedrijfsleven door ontwikkelingsbanken;
6. Het ontwikkelen van criteria en indicatoren voor duurzaam bosbeheer op nationaal niveau en het verzamelen en verspreiden van informatie met betrekking tot de indicatoren;
7. Integrale wijziging van de wetten betreffende bos- en natuurbeheer om ze aan de eisen van de huidige tijd aan te passen en om een betere onderlinge afstemming daarvan te bewerkstelligen;
8. Het verhogen van de effectiviteit en efficiency van de nationale bosbeheersstructuur en verzekeren van de continuïteit van de financiering voor de uitoefening van de taken.
 - a. Het opstellen van statistische rapporten mede met actieve inbreng van de andere actoren in de sector en overleggen aan internationale organisaties waarbij Suriname daartoe verplicht is
 - b. Het opstellen van een jaarverslag door de bosbeheerdienst waarin verantwoording wordt afgelegd
9. Het voortzetten van het interdepartementale overleg dat ingesteld is als onderdeel van de formulering van het bosbeleid door minimaal één jaarlijkse vergadering van het Bosbeleid Adviesorgaan
 - a. Het op advies van het adviesorgaan verrichten van studies naar het effect van beleid, programma's en projecten van andere departementen en overheidsdiensten op de bossector
 - b. Het stimuleren van wijzigingen in beleid en wetgeving buiten de bossector die goede uitvoering van het bosbeleid belemmeren
10. Het ontwikkelen en verbeteren van de professionele en technische vaardigheden van alle werknemers en betrokkenen bij de bos- en houtsector en het versterken van de wetenschappelijke basis voor het bosbeheer. Verhoging van de capaciteit van de opleidings- en onderzoeksinstituten.

Bepaalde obstakels die genoemd worden in het Nationaal Bosbeleid en eerdere FAO, ITTO en andere rapporten worden niet expliciet genoemd als ondersteunende maatregelen of beleidsdoel in het Bosbeleid. Aangezien voor het overwinnen van het merendeel van deze obstakels publieke of particuliere initiatieven nodig zijn, worden deze hier nadrukkelijk vermeld:

1. Het bevorderen van de export van hout en niet-hout bosproducten; b.v. door het oprichten van een exclusief instituut;

2. Het bevorderen van de ontwikkeling van een adequate infrastructuur en maatregelen om een verantwoord gebruik daarvan te bewerkstelligen; b.v. door het opzetten van een speciale beheersstructuur voor de uitbreiding en het onderhoud van wegen, bruggen en havens in het binnenland;
3. Het verbeteren opslag-, sorteer- en laadmogelijkheden voor hout en overige bosproducten op het haventerrein;
4. Het verbeteren van het slechte imago van de (particuliere) bos- en houtsector, het stimuleren van interesse in een beroep in de bosbouw en het verhogen van het aantal inschrijvingen voor bosbouwopleidingen;
5. Het verlichting van de nadelige invloed van geplande grootschalige bosconversie naar oliepalmplantage op de implementatie van de beleidsdoelen.

Een aantal van de genoemde ondersteunende maatregelen zijn in feite randvoorwaarden die vervuld moeten worden voordat men kan beginnen aan de uitvoering van acties voor het bereiken van de vijf beleidsdoelen. Voor een duidelijk overzicht heeft het de voorkeur om deze randvoorwaarden samen te bundelen onder één apart beleidsdoel; “het creëren van een *enabling environment* om het Nationaal Bosbeleid ten uitvoer te brengen”. Bepaalde ondersteunende maatregelen zijn gelieerd aan een beleidsdoel en worden daarom opgenomen bij de acties om die beleidsdoelen te bereiken. Hoewel dit duplicatie van bepaalde strategieën tot gevolg heeft onder verschillende beleidsdoelen, verdient dit de voorkeur omdat deze aanpak de duidelijkheid en logica van het raamwerk verhoogd.

1.4 Hiërarchie van doelstellingen en strategieën

Op basis van het Nationaal Bosbeleid en diverse consultaties met belanghebbenden tijdens de ontwikkeling van dit Interim Strategisch Actieplan werden zes beleidsdoelen vastgesteld. Deze zijn hieronder weergegeven gerangschikt naar prioriteit:

Hoofddoelstelling	Het verhogen van de bijdrage van de bossen aan de nationale economie en het welzijn van de huidige en toekomstige generaties met inachtneming van het behoud van de biodiversiteit.
Beleidsdoelen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het creëren van een <i>enabling environment</i> om het Nationaal Bosbeleid ten uitvoer te kunnen brengen 2. Het verhogen van de bijdrage van de bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers; door verhoging van de duurzame houtproductie, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export. 3. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen aan de nationale economie, de inkomsten en het welzijn van de boslandbewoners; door het verhogen van de duurzame productie van hout, niet-hout bosproducten en landbouw voor zowel commerciële benutting als voor zelfvoorziening 4. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geogoste of verzamelde niet-hout bosproducten van concessies en overige terreinen.

Hoofddoelstelling	Het verhogen van de bijdrage van de bossen aan de nationale economie en het welzijn van de huidige en toekomstige generaties met inachtneming van het behoud van de biodiversiteit.
	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="526 312 1317 468">5. Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners en van de overheid en het welzijn van de burgers onder meer door het te gelde maken van ecologische functies. <li data-bbox="526 485 1317 606">6. Het behouden van de biodiversiteit en de cruciale milieufuncties door onder meer het verantwoord uitbreiden en duurzaam beheer van een netwerk van beschermde gebieden dat representatief is voor de biologische diversiteit van de Surinaamse bossen.

Het strategische actieplan geeft in concrete termen weer hoe de bosbeleiddoelen kunnen worden bereikt, in welke volgorde zij kunnen worden bereikt en wie voor uitvoering verantwoordelijk zal zijn. Het actieplan beschrijft ook de activiteiten die nodig zijn voor de tenuitvoerbrenging van strategieën om de bosbeleiddoelen te bereiken. Voor elk beleidsdoel, zijn “strategieën” geïdentificeerd die moeten leiden tot het bereiken van die doelstelling. De strategieën worden op een dergelijke wijze verwoord dat deze voltooide resultaten beschrijven. Het grootste deel van deze strategieën stammen voort uit het Nationale Bosbeleid of zijn tijdens het recente overlegproces met de belanghebbenden naar voren gebracht. De strategieën worden weergegeven in volgorde van prioriteit. Sommige strategieën beïnvloeden meer dan één beleidsdoel; in het bijzonder de beleidsdoelen 2 en 3. Zulke strategieën wordt twee keer opgenomen, maar met een andere nadruk.

Beleidsdoel 1	Het creëren van een <i>enabling environment</i> om het Nationaal Bosbeleid ten uitvoer te brengen
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Consensus inzake de uitwerking en de tenuitvoerbrenging van het interim strategisch actieplan bereikt 2. Strategie ontwikkeld om de kwestie van de landgebruiksrechten te behandelen op basis van een dialoog tussen overheid, binnenlandse gemeenschappen en andere belanghebbenden in de bossector 3. Zonering van het bosareaal naar gebruiksgeschiktheid en landgebruikplanning voltooid; aangevend welke zones potentieel geschikt zijn voor bosbouw, mijnbouw, toerisme en andere commerciële activiteiten, evenals beschermde gebieden en gebruik door binnenlandse gemeenschappen 4. Bossenfonds ingesteld voor de kanalisering van internationale fondsen voor de ondersteuning van de uitvoering van het Interim Strategisch Actieplan 5. Bestaande wetten en regelgeving betreffende bos-, natuur- en faunabeheer, herzien, zodat deze in voldoende mate de doelstellingen van het thans geformuleerde bosbeleid weerspiegelen 6. Effectiviteit en efficiency van de nationale bosbeheersstructuur vergroot 7. Interdepartementaal overleg voortgezet om ervoor zorg te dragen dat het bosbeleid in overeenstemming blijft met de nationale ontwikkeling- en milieudoelstellingen 8. Het aantrekken van voor de particuliere sector aantrekkelijke financieringsbronnen bevordert; door onder meer door beperkingen en belemmeringen te verwijderen 9. Beheersstructuur ter bevordering van de ontwikkeling en duurzaam onderhoud van een adequate infrastructuur (wegen, bruggen, dokken) bewerkstelligd 10. Actieplan opgesteld om de potentiële nadelige invloed van grootschalige bosconversie naar landbouwgrond op de uitvoering van de beleidsdoelen vast te stellen en in te perken 11. Rekrutering van plaatselijk opgeleide professionele bosbouwers en geschoolde boswerkers verhoogd

Beleidsdoel 2	Het verhogen van de bijdrage van de bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers; door verhoging van de duurzame houtproductie, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gestructureerde dialoog op gang gekomen tussen de overheid en de particuliere bos- en houtsector – ter definiëring van een praktisch uitvoerbaar en levensvatbaar concept voor duurzame commercieel bosbeheer; ter herziening van de wetten en regelgeving betreffende bosbeheer, het concessiebeleid, het heffingenstelsel; en regelgeving betreffende toelaatbare kap, planningsvereisten en milieubeschermdende maatregelen 2. Voorstellen met als doel schaalvoordelen en efficiëntievoordelen te behalen in de bos- en houtsector gehonoreerd door de overheid in dialoog met de particuliere bos- en houtsector; b.v. door het clusteren van bedrijven, werkmaatschappijen of activiteiten. 3. Concessiebeleid uitgewerkt dat de bereidheid tot investeren bevordert, de duurzame houtproductie op ecologisch verantwoorde wijze garandeert, en sociale rechtvaardig is 4. Stelsel van heffingen op bosbouwgebied aangepast met als doel de doelstellingen van het nationaal bosbeleid volledig te ondersteunen; de administratieve en controlelast te minimaliseren; efficiënte benutting van de hulpbron bos en duurzaam bosbeheer te stimuleren; en de inkomsten voor de Staat uit de bos- en houtsector te optimaliseren. 5. Uitvoerige, praktische, efficiënte procedures voor bosbeheer opgesteld en geïmplementeerd die duurzame houtproductie en duurzaam bosbeheer mogelijk maken met de randvoorwaarden dat de nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd 6. Conditie voor investeringen door particuliere ondernemingen in de bos- en houtsector verbeterd; onder meer door beperkingen en belemmeringen te verwijderen 7. Management, efficiëntie en arbeidsproductiviteit van particuliere ondernemingen op het gebied van de bosexploitatie en houtverwerkende industrie verbeterd 8. Export van hout (rondhout, gezaagd hout en overige houtproducten) en niet-hout bosproducten gestimuleerd en gefaciliteerd

Beleidsdoel 3	<p>Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen aan de nationale economie, de inkomsten en het welzijn van de boslandbewoners; door het verhogen van de duurzame productie van hout, niet-hout bosproducten en landbouw voor zowel commerciële benutting als voor zelfvoorziening</p>
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Coöperatie, organisatie en vertegenwoordiging van de verscheidene inheemse en marron stammen versterkt; ter definiëring van een gezamenlijke agenda voor gestructureerd overleg met de overheid en overige belanghebbenden 2. Democratisch beheer van de HKV's en gemeenschapsbossen bevordert en opbrengsten van het gebruiksrecht over alle leden van de gemeenschap op rechtvaardige wijze verdeeld. 3. Gestructureerde dialoog op gang gekomen tussen de overheid en de inheemse en marron gemeenschappen in het binnenland; ter definiëring van een praktisch uitvoerbaar en levensvatbaar concept voor duurzaam multiple-use beheer van gemeenschapsbossen 4. Beleid voor gemeenschapsbossen aangepast, zodat het duurzaam multiple-use bosbeheer van gemeenschapsbossen mogelijk maakt, terwijl ervoor wordt zorggedragen dat bij het toewijzen van gemeenschapsbossen de locatie en omvang in overeenstemming is met aantal leden van de gemeenschap en de gewenste wijze van benutting. 5. Uitvoerige, praktische, efficiënte procedures voor bosbeheer opgesteld en geïmplementeerd die duurzame multiple-use bosbeheer mogelijk maken; met de randvoorwaarden dat de nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd 6. Institutionele en individuele capaciteit op het District niveau versterkt (DC's, BO's etc) 7. Institutionele en individuele capaciteit versterkt van lokale NGO's en CBO's die betrokken zijn bij gemeenschapbosbouw

Beleidsdoel 4	Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geoogste of verzamelde niet-hout bosproducten van concessies en overige terreinen.
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Huidige hoeveelheid en waarde van verhandelde en voor zelfvoorziening verzamelde niet-hout bosproducten, en ook potentieel verhandelbare hoeveelheden en waarde ervan in kaart gebracht; inclusief wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten, lianen, toerisme en bio-prospecting 2. Ontwikkelingsplan ter bevordering van het eco- en cultuurtoerisme en recreatie in het binnenland ontworpen en ten uitvoer gebracht. 3. Uitvoerige, praktische, efficiënte procedures voor commerciële extractie van niet-hout bosproducten zoals wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten, lianen opgesteld en geïmplementeerd met de randvoorwaarden dat de nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd 4. Effecten van commerciële houtoogst op de beschikbaarheid van niet-hout bosproducten [wild, vis, planten(delen)] en schadebeperkende protocollen vastgesteld 5. Protocol voor bio-prospecting ontworpen met het doel deze activiteit te bevorderen en een billijk deel uit (toekomstige) inkomsten te verkrijgen.

Beleidsdoel 5	Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie, de inkomsten van de lokale boslandbewoners en van de overheid en het welzijn van de burgers onder meer door het te gelde maken van ecologische functies.
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potentiële fysieke en financiële waarde van ecologische functies die het bos levert, bepaald 2. Internationale partnerschappen ter verkrijging van technische en financiële assistentie bij het realiseren van de fysieke en financiële waarden van ecologische functies opgezet 3. Belang van fysieke en potentiële financiële waarde van ecologische functies erkend in landgebruikzoning en landgebruikplanning en herziening van de wetten en regelgeving op het gebied van bosbeheer 4. Voorlichtingscampagne over de waardering en investeringsmogelijkheden aangaande ecologische functies onder particuliere sector en binnenlandse gemeenschappen

Beleidsdoel 6	<p>Het behouden van de biodiversiteit en de cruciale milieufuncties door onder meer het verantwoord uitbreiden en duurzaam beheer van een netwerk van beschermde gebieden dat representatief is voor de biologische diversiteit van de Surinaamse bossen.</p>
Strategieën	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beheerssysteem voor het netwerk van beschermende gebieden ontwikkeld 2. Internationale partnerschappen verworven ter verkrijging van technische en financiële hulp voor het beheer van beschermde gebieden en de mogelijkheden voor verdere uitbreiding van het netwerk van beschermd gebieden 3. Ontbrekende informatie aangaande de biologische diversiteit en essentiële milieufuncties verworven 4. Mogelijke conflicten met ander landgebruik, zoals bestaande houtconcessies en (formeel toegewezen en informele) gemeenschapsbossen geïdentificeerd en aangekaart 5. Procedures bepaald voor het aanwijzen en beheer van beschermde gebieden binnen houtconcessies en gemeenschapsbossen bepaald en inbegrepen in Code van Practice

1.5 Benodigde activiteiten om gewenste resultaten te bereiken

In het voorafgaande deel werden de strategieën of resultaten bepaald die tot het bereiken van de beleidsdoelen moeten leiden. Het is nodig om precies te bepalen welke activiteiten uitgevoerd moeten worden om de gewenste resultaten te bereiken. Activiteiten kunnen acties zijn of taken die door een bepaalde belanghebbende moeten worden uitgevoerd. Belanghebbenden zijn b.v. het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB), de particuliere bos- en houtsector, binnenlandse gemeenschappen, etc. In sommige gevallen kan donor financiering en / of internationale expertise gewenst zijn (indien niet voorhanden bij b.v. SBB of ROGB), terwijl andere taken kunnen worden uitgevoerd zonder externe ondersteuning. Activiteiten worden vermeld in volgorde van prioriteit.

1.5.1 Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 1

De volgende activiteiten moeten worden uitgevoerd om de gewenste resultaten te bereiken die ertoe moeten leiden dat het eerste Beleidsdoel; “Het creëren van een *enabling environment* om het Nationaal Bosbeleid ten uitvoer te brengen”, wordt bereikt.

Resultaat 1.1 Consensus inzake de uitwerking en de tenuitvoerbrenging van het interim strategisch actieplan bereikt

Activiteiten:

- 1.1.1 Het oprichten van een breed gedragen Nationale Coördinatie Unit (NCU) met vertegenwoordigers van de overheid, de particuliere bos- en houtsector en binnenlandse gemeenschappen, die zorgdraagt voor de planning en de uitvoering van het Interim Strategisch Actieplan en erop toeziet dat de benodigde activiteiten volgens plan worden ondernomen.
- 1.1.2 Het selecteren van een Nationaal Hoofdinstituut als een leidinggevend en toezichhoudend instituut dat verantwoordelijk is voor de implementatie van het ISAP en de coördinatie van de benodigde activiteiten
- 1.1.3 Het onderzoeken van de mogelijkheid van internationale assistentie voor de NCU en bij het werven van fondsen ter uitvoering van het ISAP
- 1.1.4 Het halfjaarlijks bijeenroepen van de NCU om toe te zien op de uitvoering van het ISAP
- 1.1.5 Het ontwikkelen van een informatie en rapportage systeem om de uitvoering van het ISAP te monitoren en te evalueren.

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS), Ministerie van Financiën, Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht, LBB Natuurbeheer, Platform Houtsector Suriname, Algemene Surinaamse Hout Unie, Vereniging van Inheemse Dorpshoofden in Suriname (VIDS), vertegenwoordigers van de verschillende Marron stammen

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: ja

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 1.2 Strategie ontwikkeld om de kwestie van de landgebruiksrechten te behandelen op basis van een dialoog tussen overheid, binnenlandse gemeenschappen en andere belanghebbenden in de bossector

Activiteiten:

- 1.2.1 Het oprichten van een commissie voor het oplossen van hangende kwesties en geschillen rond grondenrechten en landgebruiksrechten, met vertegenwoordigers van relevante ministeries, departementen en parastatale organisaties, vertegenwoordigers van de 4 inheemse en 6 marron stammen, particuliere bos- en houtsector, NGO's en CBO's actief in het binnenland en voorgezeten door een onafhankelijke persoon of groepering
- 1.2.2 Het vergaren van internationale technische assistentie aangaande grondenrechten en landgebruiksrechten
- 1.2.3 Het bestuderen van oplossingen voor het grondenrechten vraagstuk met name in de regio
- 1.2.4 Het uitvoeren van een onderzoek onder belanghebbenden inclusief alle boslandgemeenschappen
- 1.2.5. Het uitvoeren van studies naar de gewenste omvang van gemeenschapsbos op basis van het landgebruik en de omvang van een gemeenschap
- 1.2.6 Het onderzoeken of boslandgemeenschappen recht op compensatie zouden kunnen krijgen in het geval het gemeenschapsbos of HKV (deels) een andere bestemming krijgt
- 1.2.7. Het uitvoeren van een landelijke raadpleging aangaande de grondenrechten en landgebruikskwestie en door deze strategie voortgebrachte voorstellen ter oplossing van de hangende kwesties en geschillen

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM)

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: expert op het gebied van grondenrechten en landgebruiksrechten kwesties

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 1.3 Zonering van het bosareaal naar gebruiksgeschiktheid en landgebruikplanning voltooid; aangevend welke zones potentieel geschikt zijn voor bosbouw, mijnbouw, toerisme en andere commerciële activiteiten, evenals beschermde gebieden en gebruik door binnenlandse gemeenschappen

Activiteiten:

- 1.3.1 Het oprichten van een interdepartementale coördinerende unit die toeziet op het uitwerken en uitvoeren van de zonering en planning van het landgebruik
- 1.3.2 Het inzichtelijk maken van het feitelijke landgebruik en opties voor gebruik waaronder inbegrepen bosexploitatie, mijnbouw, landbouw, toerisme, natuurbehoud en gemeenschapsbos op basis van reeds beschikbare gegevens

- 1.3.3 Het uitvoeren van een verkennend onderzoek (volkstelling, bosinventarisaties, remote sensing imagery) om hiaten in de beschikbare informatie in te vullen
- 1.3.4 Het definiëren van permanent productiebosareaal, beschermde gebieden, gebieden geschikt voor toerisme, mijnbouwgebieden, landbouwgebieden en gemeenschapsbossen

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), SBB, NIMOS

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: expert op het gebied van landgebruikgeschiktheid en landgebruikzoning, expert op het gebied van bosbeheer, expert op het gebied van gemeenschapsbosbouw

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 1.4 Bossenfonds ingesteld voor de kanalisering van internationale fondsen voor de ondersteuning van de uitvoering van het Interim Strategisch Actieplan

Activiteiten:

- 1.4.1 Het instellen van een “Bossenfonds” bij een geschikte instelling
- 1.4.2 Het vaststellen van een beheersstructuur voor het bossenfonds
- 1.4.3 Het vaststellen van de beschikbare nationale fondsen voor de bossector
- 1.4.4 Het benaderen van internationale organisaties voor financiële assistentie

Betrokken partijen:

Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS), Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), SBB

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 1.5 Bestaande wetten en regelgeving betreffende bos-, natuur- en faunabeheer, herzien, zodat deze in onvoldoende mate de doelstellingen van het nu geformuleerde bosbeleid weerspiegelen

Activiteiten:

- 1.5.1 Het herzien van de Wet Bosbeheer zodat deze de doelstellingen van het Nationaal Bosbeleid weergeeft daarbij in het bijzonder betrekken:
 - Wet- en regelgeving aanpassen zodat deze zekerheid verschaft over beschikbaarheid van de hulpbron bos aan investeerders in de bos- en houtsector (concessiegrootte en -duur)
 - Wet- en regelgeving aanpassen zodat wettelijke macht wordt gegeven aan SBB voor het beheer van alle beboste gebieden

- Wet- en regelgeving aanpassen zodat een regelmatige herziening van de heffingen kan plaatsvinden
 - Wet- en regelgeving aanpassen zodat deze een regelmatige herziening van bosbeheerprocedures mogelijk maakt
- 1.5.2 Het herzien van de Natuurbeschermingswet, zodat deze de doelstellingen van het Nationaal bosbeleid weergeeft
- 1.5.3 Het herzien van de Jachtwet, zodat deze de doelstellingen van het Nationaal bosbeleid weergeeft

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), SBB, LBB, NB

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: forest legislation expert

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 1.6 Effectiviteit en efficiency van de nationale bosbeheersstructuur vergroot

Activiteiten:

- 1.6.1 Wettelijke goedkeuring van financiële autonomie van SBB
- 1.6.2 Het aanvragen en goedkeuren van initiële donor financiering voor SBB activiteiten en middelen
- 1.6.3 Het herzien van de taken en verantwoordelijkheden van SBB, zodat de doelstellingen van het Nationaal Bosbeleid daarin worden weergegeven en zodat het instituut een rol krijgt als stimulator van duurzaam bosbeheer en de ontwikkeling van de bos- en houtsector voedt via een verhoging van de nadruk op strategische planning, het verzamelen, analyseren en verspreiden van informatie aangaande bosbeheer en verlaging van de nadruk op productietoezicht
- 1.6.4 Het herzien van de institutionele capaciteitsbehoefte op basis van de herziening van het heffingenstelsel
- 1.6.5 Het herzien van de institutionele capaciteitsbehoefte op basis van de herziening van de procedures voor bosbeheer
- 1.6.6 Versterking van SBB op het gebied van strategische planning, het verzamelen, analyseren en verspreiden van informatie aangaande bosbeheer, sociale en economische kwesties, milieu kwesties, *consensus building* en dialoog, en in alle technische aspecten die nodig zijn om duurzaam bosbeheer te promoten
- 1.6.7 Het vaststellen van trainingsbehoeften en personeelsbehoeften voor de gehele organisatie; vaststelling van de trainingsbehoefte geldt ook voor leidinggevend personeel en omvat moderne management technieken, time management en strategische planning
- 1.6.8 Het ontwerpen en uitvoeren van een trainingsprogramma op grond van de vastgestelde trainingsbehoeften

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), SBB, LBB, NB

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: expert bosbeheer, expert gemeenschapsbosbouw

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 1.7 Interdepartementaal overleg voortgezet om ervoor zorg te dragen dat het bosbeleid in overeenstemming blijft met de nationale ontwikkelingen en milieudoelstellingen

Activiteiten

- 1.7.1 Voorzetting van de halfjaarlijkse bijeenkomsten Bosbeleid Adviesorgaan
- 1.7.2 Het beheersen van interdepartementale acties die nodig zijn om de oplossing van de kwesties van de grondenrechten en landgebruikzonerings- en -planning te sturen
- 1.7.3 Op advies van het adviesorgaan, verrichten van studies naar het effect van beleid, programma's en projecten van andere departementen en overheidsdiensten op de uitvoering van het ISAP

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM) and Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS).

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 1.8 Het aantrekken van voor de particuliere sector aantrekkelijke financieringsbronnen bevordert; door onder meer door beperkingen en belemmeringen te verwijderen

Activiteiten:

- 1.8.1 Het aanpassen van de Investeringswet aan internationale best practice
- 1.8.2 Nader in te vullen tijdens implementatie van het ISAP
- 1.8.3 Nader in te vullen tijdens implementatie van het ISAP

Betrokken partijen:

Ministerie van Financiën

Hoofdinstituut:

Ministerie van Financiën

Externe expertise (niet voorhanden bij Ministerie van Financiën) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 1.9 Beheersstructuur ter bevordering van de ontwikkeling en duurzaam onderhoud van een adequate infrastructuur (wegen, bruggen, dokken) bewerkstelligd

Activiteiten

- 1.9.1 Het oprichten van een breed gedragen adviescomité ter uitbreiding en rehabilitatie van het wegennet in het binnenland
- 1.9.2 Het verrichten van een onderzoek naar huidig weggebruik (weggebruikers, frequentie, lading), de economische waarde van het weggebruik, en huidige en toekomstige vraag naar ontsluiting
- 1.9.3 Het verrichten van studies naar de kosten van uitbreiding, rehabilitatie en onderhoud van het benodigde wegennet in het binnenland, en het bepalen van tarieven voor weggebruik
- 1.9.4 Het onderzoeken van opties om de benodigde werkzaamheden voor de uitbreiding, rehabilitatie en onderhoud te financieren en uit te voeren; b.v. door een speciale wegenautoriteit voor het binnenland op te richten en het uitbesteden van wegwerkzaamheden
- 1.9.5 Het opstellen van een vijfjarenplan voor rehabilitatie, onderhouden en uitbreiding van het wegennet in het binnenland

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH), Ministerie van Openbare Werken, SBB, LBB, Wegenautoriteit, PHS, ASHU, vertegenwoordigers van boslandgemeenschappen, mijnbouwmaatschappijen, Stichting Toerisme Suriname.

Hoofdinstituut:

SBB

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 1.10 Actieplan opgesteld om de potentiële nadelige invloed van grootschalige bosconversie naar landbouwgrond op de uitvoering van de beleidsdoelen vast te stellen en in te perken

Activiteiten

- 1.10.1 Het verrichten van een studie naar de waarschijnlijke opbrengst in volume per soort en diameterklasse in te schatten voortvloeiend uit grootschalige bosconversie gedurende de komende vijf jaar
- 1.10.2 Het verrichten van een studie naar mogelijke vermarkting van rondhout voortkomend uit grootschalige bosconversie en naar additionele verwerkingscapaciteit die nodig zou zijn om de houtopbrengsten van bosconversie te kunnen verwerken
- 1.10.3 Het verrichten van een studie naar de mogelijke nadelige invloed op de afzetbaarheid van hout voortkomend uit bestaande bosexploitaties en gemeenschapsbossen
- 1.10.4 Het aanvragen van assistentie om markten te ontwikkelen voor minder bekende houtsoorten, en rondhout met kleine diameters en gebreken

- 1.10.5 Het opstellen van een plan om de nadelige effecten van grootschalige bosconversie op bestaande bosexploitaties en gemeenschapsbossen te verlichten, en om te voorkomen dat op lange termijn overbodige verwerkingscapaciteit geïnstalleerd wordt

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), SBB, PHS, ASHU, vertegenwoordigers van boslandgemeenschappen.

Hoofdinstituut:

SBB

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 1.11 Rekrutering van plaatselijk opgeleide professionele bosbouwers en geschoolde boswerkers verhoogd

Activiteiten

- 1.11.1 Uitvoering van een publiciteitscampagne om het overwegend negatieve imago van bos en bosbouw in Suriname op te vijzelen, en om het begrip en bewustzijn van bos, bosgebruik, bosexploitatie en houtverwerkende industrie te vergroten op lagere en middelbare scholen en bij het brede publiek
- 1.11.2 Inzicht verkrijgen in de personeelsbehoefte op verschillende niveaus (academisch, technisch en arbeider) in de bosbouwsector, inclusief de publieke sector, de bosexploitatie en houtverwerkende industrie, gemeenschapsbosbouw, en NGO's
- 1.11.3 Evaluatie van de huidige opleidingen en curricula om in de industrie benodigde kennis en vaardigheden en onderwijsprogramma's op elkaar af te stemmen en om de levensvatbaarheid van de aanwezige opleidingen te bepalen
- 1.11.4 Verhoging van regionale samenwerking tussen bosbouwopleidingen; in het bijzonder op academisch en beroepsniveauniveau²
- 1.11.5 Het herzien van curricula van bestaande bosbouwopleidingen op basis van marktonderzoek en mogelijkheden die worden geboden door regionale samenwerking
- 1.11.6 Ontwerp een onderzoeksagenda om de uitvoering van het ISAP te ondersteunen
- 1.11.7 Onderzoek de mogelijkheid van internationale partnerschappen om het aantal mogelijkheden voor voortgezette academische studies te vergroten

Betrokken partijen:

Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling, Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Anton de Kom Universiteit van Suriname (ADEKUS), Natuurtechnisch Instituut (NATIN), Jan Starke Opleiding en Ontspanning Centrum (JSOOC), SBB, PHS.

² Academische en beroepsopleidingen in Guyana en Trinidad bieden een groot aantal van de benodigde trainingsprogramma's; het aantal ingeschrevenen bij deze onderwijsinstellingen is veel hoger dan bij vergelijkbare instellingen in Suriname

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: expert bosbouwonderwijs

Externe financiering gewenst: ja

1.5.2 Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 2

De volgende activiteiten moeten worden uitgevoerd om de gewenste resultaten te bereiken die ertoe moeten leiden dat het tweede Beleidsdoel; “Het verhogen van de bijdrage van de bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers; door verhoging van de duurzame houtproductie, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export”, wordt bereikt.

Resultaat 2.1 Gestructureerde dialoog tussen de overheid en de particuliere bos- en houtsector – ter definiëring van een praktisch uitvoerbaar en bestendig concept voor duurzame commercieel bosbeheer; ter herziening van de wetten en regelgeving betreffende bosbeheer, het concessiebeleid, het heffingenstelsel; en regelgeving betreffende toelaatbare kap, planningsvereisten en milieubeschermdende maatregelen

Activiteiten:

- 2.1.1 Het oprichten van een Adviescommissie Houtsector op Ministerieel niveau met vertegenwoordigers van ROGB, SBB, PHS, ASHU, en vertegenwoordigers van houders van HKV's en gemeenschapsbossen
- 2.1.2 Het initiëren, monitoren en evalueren van studies aangaande de herziening van het heffingenstelsel, het concessiebeleid, procedures voor bosbeheer, en procedures voor productiecontrole
- 2.1.3 Het organiseren van jaarlijkse bijeenkomsten van alle belanghebbenden om voorstellen te evalueren

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), SBB, PHS, ASHU, vertegenwoordigers van commercieel opererende HKV vergunninghouders.

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 2.2 Voorstellen met als doel schaalvoordelen en efficiëntievoordelen te behalen in de bos- en houtsector gehonoreerd door de overheid in dialoog met de particuliere bos- en houtsector; b.v. door het clusteren van bedrijven, werkmaatschappijen of activiteiten

Activiteiten:

- 2.2.1 Discussie tussen het Ministerie van ROGB en PHS betreffende het voorstel van PHS om een houtconcessie toe te kennen aan het exploitatiemaatschappij SMART FORESTRY N.V. om ervaring op te doen met het concept van clustering van werkmaatschappijen

- 2.2.2 Contracteer onafhankelijk adviseur om de voorwaarden en stimuleringsmaatregelen zoals gevraagd door de exploitatiemaatschappij (SMART FORESTRY N.V.), met het oogmerk om verschillende aspecten te scheiden (heffingen, wet- en regelgeving, concessiebeleid, clusteren van kleine houtconcessies voor schaalvergroting)
- 2.2.3 Toekenning van relatief grote, langdurige concessie aan exploitatiemaatschappij SMART FORESTRY N.V. om te demonstreren dat de deelnemers aan deze vennootschap inderdaad effectief kunnen samenwerken en de verwachte efficiëntieverhoging door schaalvergroting inderdaad optreedt

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), SBB, PHS

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: ja

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 2.3 Concessiebeleid uitgewerkt dat de bereidheid tot investeren bevordert, de duurzame houtproductie op ecologisch verantwoorde wijze waarborgt, en sociaal rechtvaardig is

Activiteiten:

- 2.3.1 Om de bereidheid van investeringen in de bossector te verhogen is het nodig dat de juiste condities voor investeringen gecreëerd worden. Daartoe wordt als eerste een actieplan opgesteld om het concessiebeleid te herzien. Acties die ondernomen kunnen worden zonder herziening van de wet- en regelgeving kunnen direct uitgevoerd worden
- 2.3.2 Intrekking van slapende houtconcessies conform de Wet Bosbeheer en toekenning van deze concessies aan concessionaris die de houtconcessies wel benutten
- 2.3.3 Bepaling van de minimum omvang van nieuwe concessies op basis van de capaciteit van een op professionele wijze beheerde houtconcessie of de capaciteit van een rendabele zagerij en een kapcyclus van 25 jaar³.
- 2.3.4 Aanpassing van de grenzen van houtconcessies bij het uitgeven van nieuwe concessies of verlengen van concessies door zoveel mogelijk gebruik te maken van geografische informatie (met name kreken en wegen); waar mogelijk, groepering van concessies die zijn verlopen of in aanmerking komen voor verlenging om grotere, aaneengesloten concessies te verwezenlijken; concessionarissen die daartoe delen van concessies moeten opgeven, worden gecompenseerd voor gedane investeringen in deze gebieden.
- 2.3.5 Introduceer op concurrentie gebaseerde mechanismen voor de toekenning van houtconcessies (in plaats van op aanvraag) om die concessionarissen te selecteren die over de capaciteit beschikken en de intenties hebben om de concessie maximaal te benutten; b.v. door een vrijgekomen concessie te adverteren en meerdere aanvragers te laten intekenen voor de concessie

³ Op dit moment is er onvoldoende informatie beschikbaar over de toelaatbare kap in de Surinaamse bossen; een voorzichtige aanpak is daarom geboden met een toelaatbare kap van 0.4 m³/ha/jaar zoals voorgeschreven in Belize voor Guyana op basis van onderzoek

- 2.3.6 Vermindering van de tijdsduur van de procedure voor het toekennen van concessies; b.v. zodra een District Commissaris toestemming geeft om een vrij domein voor bosexploitatie te bestemmen, wordt de selectie van de concessionaris gedaan door de concessie commissie en niet daarna nogmaals aangeboden aan de DC.
- 2.3.7 De obligate procedure voor het toewijzen van een concessie wordt opgenomen in een beschikking zodat transparantie gewaarborgd wordt
- 2.3.8 Bestudeer of de concessieduur verlengd kan worden zonder een volledige revisie van de Wet Bosbeheer; concessies moeten minstens zo groot zijn dat het aantal jaarkapvakken gelijk is aan de lengte van de kapcyclus. Het toewijzen of verlengen van kleine concessies met korte duur moet worden ontmoedigd.
- 2.3.9 In de Wet Bosbeheer is voorzien dat middelgrote en grote concessies alleen kunnen worden toegekend aan een bedrijf dat ook over een zagerij beschikt. Deze beperking zal ongedaan gemaakt worden om bereidheid tot investering in gespecialiseerde subsectors te vergroten (bosexploitatie, wegtransport, riviertransport, zagerijen, etc.)

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), SBB

Hoofdinstituut:

SBB

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: expert bosbeheer

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 2.4 Stelsel van heffingen op bosbouwgebied aangepast met als doel de doelstellingen van het nationaal bosbeleid volledig te ondersteunen; de administratieve en controlelast te minimaliseren; efficiënte benutting van de hulpbron bos en duurzaam bosbeheer te stimuleren; en de inkomsten voor de Staat uit de bos- en houtsector te optimaliseren

Activiteiten:

- 2.4.1 Het verrichten van een diepgaande studie naar de economische waarde van houtconcessies (waarde van hout op stam), de variatie daarin over verschillende gewesten van Suriname en overige factoren die de waarde van hout op stam beïnvloeden
- 2.4.2 Het ontwerp van een stelsel van heffingen in de bossector op basis van de studie van de economische opbrengst van de bossen, dat in volgorde van prioriteit:
- De doelstellingen van het Nationaal Bosbeleid weerspiegelt;
 - De economische efficiëntie in benutting van de bossen en bosbeheer stimuleert;
 - het SMART FORESTRY N.V. voorstel (PHS, 2005) in overweging neemt;
 - De administratieve en controlelast minimaliseert en de praktische uitvoerbaarheid optimaliseert; en
 - De inkomsten voor de Staat uit de bos- en houtsector maximaliseert.
- 2.4.3 Het bespreken, verspreiden en introduceren van het nieuwe heffingenstelsel middels consultatie van belanghebbenden
- 2.4.4 Het aanpassen van de Wet Bosbeheer zodat het heffingenstelsel en bijbehorende tarieven elke vijf jaar bijgesteld kunnen worden

- 2.4.5 Het regelmatig verrichten van technische studies naar de waarde van goederen en diensten die door de bossen worden geleverd en erop toezien dat verandering in deze waarden worden weerspiegeld in de heffingen die de gebruikers aan de Staat verschuldigd zijn

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), SBB

Hoofdinstituut:

SBB

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: bosbouweconoom, expert op het gebied van bosbeheer

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 2.5 Uitgebreide, praktische, effectieve procedures voor bosbeheer opgesteld en geïmplementeerd die duurzame houtproductie en duurzaam bosbeheer mogelijk maken met de randvoorwaarden dat de nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd

Activiteiten:

- 2.5.1 Het ontwerpen van een veelomvattend, technisch uitvoerbaar en economisch haalbaar concept voor duurzaam commercieel bosbeheer op basis van deskundig advies en consultatie van belanghebbenden
- 2.5.2 Het uitvoeren van een onderzoeksproject om gegevens die worden of zijn verzameld tijdens steekproefsgewijze bosinventarisaties, 100% bosinventarisaties, productiecontroles (kapregisters), experimentele proefperken (CELOS) en permanente proefperken te verzamelen, analyseren en publiceren
- 2.5.3 Het vaststellen van een voorlopige jaarlijks toelaatbare kap op soortniveau door het modelleren van aanwas en opbrengsten en het voorschrijven van minimum kapdiameters per soort op grond van de uitkomsten
- 2.5.4 Het opzetten van een permanente eenheid binnen SBB met als taak het monitoren en bijwerken van kennis aangaande de groei en opbrengsten van de bossen en potentiële houtproductie
- 2.5.5 Het herzien en bijwerken van de procedures voor bosbeheerplanning waarbij planning op lange termijn (kapcyclus), middellange termijn (5 jaar) en korte termijn (jaarlijks) overwogen wordt
- 2.5.6 Het herzien en bijwerken van de operationele procedures voor bosexploitatie in overeenstemming met het nieuwe concept voor het beheer van de bossen (activiteit 2.5.1) en de nieuwe procedures voor beheersplanning
- 2.5.7 Het verrichten van studies om vast te stellen welke maatregelen genomen moeten worden om de ecologische functies, bodemstructuur en bodemvruchtbaarheid te beschermen tijdens bosexploitatie en het bepalen van limieten op grond van de ecologische waarde van een locatie, de gevoeligheid voor degradatie en vereisten aan het beheer
- 2.5.8 Het bepalen van sociale en milieu criteria en indicatoren om de nadelige invloed van bosexploitatie te verlichten op grond van verzamelde gegevens en bovengenoemde studies
- 2.5.9 Het introduceren van maatregelen om de beroepsgezondheid en veiligheid in de bos- en houtsector te verbeteren door er voor te zorgen dat bos- en

zagerijarbeiders goed getraind zijn in hun werkzaamheden en veiligheidsaspecten daarvan, door hen te voorzien van veiligheidskleding en dat de gebruikte machines in goede staat van onderhoud verkeren en uitgerust zijn met de voorgeschreven veiligheidsvoorzieningen

- 2.5.10 Het opstellen van een *Code of Practice for Timber Harvesting* (CoP) waarin opgenomen zijn, de vereisten wat betreft bosbeheerplanning; operationele procedures; milieu beschermende maatregelen; en vereisten wat betreft beroepsgezondheid en veiligheidsvoorzieningen
- 2.5.11 Het uitvoeren van voorlichtingscampagnes, bespreken en introduceren van de CoP door consultatie van belanghebbenden
- 2.5.12 Het onderzoeken van mogelijkheden om aanmoedigingspremies te verlenen om concessionarissen aan te moedigen om bosbeheerplanning en de standaarden in de CoP uit te voeren – b.v. in de vorm van speciale voorzieningen in het heffingenstelsel
- 2.5.13 Het verbeteren van de efficiëntie en praktische uitvoerbaarheid van controle procedures
- 2.5.14 Het opzetten van een netwerk van permanente proefperken in samenwerking met de concessionarissen en een systeem voor hermeting en analyse (het opzetten van permanenten proefperken zou een voorwaarde kunnen zijn als onderdeel van de toewijzing van een houtconcessie)
- 2.5.15 Het opzetten van een databank waarin de gegevens van permanente proefperken en bosinventarisaties worden opgeslagen en verwerkt
- 2.5.16 Het bepalen van de trainingsbehoeften van SBB op verschillende niveaus; ter assistentie van de concessionarissen bij de bosbeheerplanning (FMP en AHP); de implementatie van de operationele procedures (CoP, kapregister) en de implementatie van controle procedures
- 2.5.17 Het bepalen van de trainingsbehoeften van de particuliere bos- en houtsector op verschillende niveaus; ter assistentie van de concessionarissen bij de bosbeheerplanning (FMP en AHP); de implementatie van de operationele procedures (CoP, kapregister) en de implementatie van interne controle procedures
- 2.5.18 Het vervaardigen van een trainingshandleiding voor bosbeheerders en bosarbeiders om te voldoen aan de standaarden en limieten die zijn voorgeschreven in de CoP
- 2.5.19 Het verzorgen van een trainingsprogramma voor de toepassen van de standaarden in de CoP

Betrokken partijen:

SBB, PHS, ASHU, ADEKUS, CELOS

Hoofdinstituut:

SBB

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: expert op het gebied van bosbeheer, expert bosinventarisatie, reduced impact logging expert

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 2.6 **Conditie voor investeringen door particuliere ondernemingen in de bos- en houtsector verbeterd; onder meer door beperkingen en belemmeringen te verwijderen**

Activiteiten:

- 2.6.1 Het onderzoeken van mogelijke fiscale prikkels ter vergroting van de bereidheid om in de bossector te investeren; b.v. belastingvrije concessie voor machines voor bosexploitatie en zagerijen, belastingverlaging op brandstoffen, etc.
- 2.6.2 Het bevorderen van de bereidheid van nationale banken (Centrale Bank van Suriname, Nationale Ontwikkelingsbank, Royal Bank of Trinidad and Tobago, De Surinaamse Bank, Hakrin Bank en Landbouwbank) om hun huidige beleid ten aanzien van investeringen in de bos- en houtsectoren te herzien
- 2.6.3 Ter beschikking stelling van deel van de fondsen van het Investeringsfonds Nederland Suriname IFONS voor de ontwikkeling van de bos- en houtsector
- 2.6.4 Het benaderen van internationale krediet instanties zoals de Inter-American Development Bank, Islamic Development Bank, European Development Bank om een kredietfonds op te richten voor de bos- en houtsector

Betrokken partijen:

Ministerie van Financiën, Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking, Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Hoofdinstituut:

Ministerie van Financiën

Externe expertise (niet voorhanden bij Ministerie van Financiën) nodig:
ontwikkelingseconoom

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 2.7 **Management, efficiëntie en arbeidsproductiviteit van particuliere ondernemingen op het gebied van de bosexploitatie en houtverwerkende industrie verbeterd**

Activiteiten:

- 2.7.1 Evaluatie van de tenuitvoerbrenging van bestaande ontwikkelingsplannen van de particuliere sector zoals het PHS Strategisch Actieplan 2003-2008
- 2.7.2 Het oprichten van een publiek-private bosbouwontwikkeling en voorlichting dienst om de particuliere bos- en houtsector te assisteren bij de implementatie van die delen van het ISAP waar van de particuliere sector een actieve rol wordt verwacht (analoog aan het Nederlandse model van het voorlichtingsbureau "Stichting Bos en Hout")
- 2.7.3 Assistentie van SBB aan producenten bij het verhogen van hun productiviteit door het verstrekken van informatie en gegevens afkomstig van relevant toegepast onderzoek en publicaties
- 2.7.4 Onderzoek mogelijkheden om de publiek-private bosbouwontwikkeling en voorlichtingsdienst op te laten treden als een 'clearing house' waar producenten overtollige productie kunnen aanbieden aan houthandelaren en overige producenten
- 2.7.5 Het verrichten van een studie naar het niveau en wijze van het management, de efficiëntie en productiviteit van individuele bosexploitatiebedrijven

- 2.7.6 Het verrichten van een studie naar het niveau en wijze van het management, de efficiëntie en productiviteit van individuele houtverwerkende bedrijven
- 2.7.7 Bepaling van benodigde investeringen met betrekking tot personeel en materieel
- 2.7.8 Het onderzoeken van mogelijke fiscale voorzieningen om de bosexploitatie en houtverwerkende industrie verder te ontwikkelen
- 2.7.9 Het bepalen van de trainingsbehoeften ter verbetering van het management, de efficiëntie en de productiviteit van ondernemingen in de bosexploitatie en houtverwerkende industrie
- 2.7.10 Het uitvoeren van een trainingsprogramma ter verbetering van het management, de efficiëntie en de productiviteit van ondernemingen in de bosexploitatie en houtverwerkende industrie

Betrokken partijen:

PHS, ASHU, niet vertegenwoordigde bosexploitatie en houtwerkende bedrijven

Hoofdinstituut:

PHS

Externe expertise (niet voorhanden bij PHS) nodig: forest industry development expert

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 2.8 Export van hout (rondhout, gezaagd hout en overige houtproducten) en niet-hout bosproducten gestimuleerd en gefaciliteerd

Activiteiten:

- 2.8.1 Het stroomlijnen van het systeem voor het graderen van rondhout en gezaagd hout
- 2.8.2 Het stroomlijnen van het systeem voor het verkrijgen van exportvergunningen en verwerking van documentatie
- 2.8.3 Het verrichten van studies naar mogelijke exportmarkten en benodigde investeringen om bestaande zagerijen op te waarderen en om nieuwe zaagcapaciteit, kunstmatige houtdrogerijen en opslagcapaciteit te installeren
- 2.8.4 Het bepalen van de benodigde investering met betrekking tot personeel en materieel om de export van hout te verhogen
- 2.8.5 Het verbeteren van opslagfaciliteiten op het haventerrein om bij te dragen tot verhoogde export volumes
- 2.8.6 Tijdelijke verlaging van exportbelasting op rondhout van minder bekende houtsoorten om de bekendheid met deze soorten op exportmarkten te vergroten

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Financiën, Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking, Ministerie van Openbare Werken, PHS, ASHU, niet-vertegenwoordigde bosexploitatie en houtverwerkende industrie

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: forest industry development expert

Externe financiering gewenst: ja

1.5.3 Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 3

De volgende activiteiten moeten worden uitgevoerd om de gewenste resultaten te bereiken die ertoe moeten leiden dat het tweede Beleidsdoel - “Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen aan de nationale economie, de inkomsten en het welzijn van de boslandbewoners; door het verhogen van de duurzame productie van hout, niet-hout bosproducten en landbouw voor zowel commerciële benutting als voor zelfvoorziening” - wordt bereikt..

Resultaat 3.1 Coöperatie, organisatie en vertegenwoordiging van de verscheidene inheemse en marron stammen versterkt; ter definiëring van een gezamenlijke agenda voor gestructureerd overleg met de overheid en overige belanghebbenden

Activiteiten:

- 3.1.1 Stel een programma in werking met stam- en dorpschouwen en NGO's die inheemse en marron stammen vertegenwoordigen, om een gezamenlijke agenda op te stellen
- 3.1.2 Adviseer binnenlandse gemeenschappen en de overheid op het gebied van organisatie ontwikkeling op nationaal niveau voor planning en implementatie van het ISAP
- 3.1.3 Adviseer binnenlandse gemeenschappen en de overheid op het gebied van organisatie ontwikkeling op gemeenschapsniveau voor planning en implementatie van het ISAP

Betrokken partijen:

Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Gronden Bosbeheer (ROGB), DC's, BO's, VIDS, CLIM, Vereniging van de 12 Lo's van de Saramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Aucaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Paramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Matuariers, Vertegenwoordiger van de Granman van de Kwinti, STEPS, PAS

Hoofdinstituut:

Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO)

Externe expertise (niet voorhanden bij RO) nodig: nee

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 3.2 Democratisch beheer van de HKV's en gemeenschapsbossen bevordert en opbrengsten van het gebruiksrecht over alle leden van de gemeenschap op billijke wijze verdeeld

Activiteiten:

- 3.2.1 Het verrichten van een studie naar traditionele en nationale bestuursvormen die van toepassing zijn op binnenlandse gemeenschappen met voorstellen voor alternatieve bestuursvormen
- 3.2.2 Het ontwikkelen van een stapsgewijze aanpak ter verbetering van bestuursvormen en democratische processen onder binnenlandse gemeenschappen en het uitvoeren van een voorlichtingscampagne
- 3.2.3 Het opzetten van een informatie systeem ter verbetering van de uitwisseling van informatie, communicatie en samenwerking tussen binnenlandse gemeenschappen

- 3.2.4 Het versterken van de organisatie en administratieve capaciteit op dorps- en stamniveau

Betrokken partijen:

Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), DC's, BO's, VIDS, CLIM, Vereniging van de 12 Lo's van de Saramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Aucaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Paramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Matuariers, Vertegenwoordiger van de Granman van de Kwinti, STEPS, PAS

Hoofdinstituut:

Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO)

Externe expertise (niet voorhanden bij RO) nodig: expert op het gebied van bestuur en democratische processen

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 3.3 Gestructureerde dialoog tussen de overheid en de inheemse en marron gemeenschappen in het binnenland; ter definiëring van een praktisch uitvoerbaar en levensvatbaar concept voor duurzaam multiple-use beheer van gemeenschapsbossen

Activiteiten:

- 3.3.1 Het verbeteren van de coördinatie en het leggen van verbanden tussen de verscheidene initiatieven van de departementen die actief zijn in het binnenland
- 3.3.2 Het opzetten van een Nationale Werkgroep voor gemeenschapsbosbouw op ministerieel niveau met vertegenwoordigers van stam- en dorps hoofden en NGO's en CBO's die actief zijn in het binnenland
- 3.3.3 De Nationale Werkgroep voert de volgende taken uit: het initiëren, monitoren en evalueren van studies aangaande gemeenschapsbosbouw, landgebruiksrechten voor binnenlandse gemeenschappen, en procedures voor het beheer van gemeenschapsbossen
- 3.3.4 Het vergaren van informatie over mogelijke componenten van gemeenschapsbosbouw en ervaringen uit andere landen
- 3.3.5 Evaluatie van bestaande traditionele, organisatorische en sociale structuren binnen de gemeenschappen ten aanzien van potentiële commerciële activiteiten
- 3.3.6 Het formuleren van verbeterde structuren en het geven van trainingen op grond van de uitkomsten van 3.3.5, inclusief training in organisatietechnieken, groepsbeheer en gemeenschapontwikkeling
- 3.3.7 Het vervaardigen van een actieplan om verschillende componenten van gemeenschapsbosbouw te definiëren en te introduceren; b.v. door het uitvoeren van het model gemeenschapsbos project
- 3.3.8 Het promoten van een publieke discussie public en het organiseren van workshops voor de sociale en economische ontwikkeling van boslandgemeenschappen
- 3.3.9 Het promoten van rehabilitatie van gedegradeerde gronden binnen gemeenschapsbossen door voorlichting, regelgeving en aanmoedigingspremies
- 3.3.10 Het bediscussiëren, verspreiden en introduceren van de beginselen van gemeenschapsbosbouw door consultatie van belanghebbenden

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS), SBB, VIDS, CLIM, Vereniging van de 12 Lo's van de Saramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Aucaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Paramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Matuariers, Vertegenwoordiger van de Granman van de Kwinti, STEPS, PAS

Hoofdinstituut:

SBB

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 3.4 **Beleid voor gemeenschapsbossen aangepast, zodat het duurzaam multiple-use bosbeheer van gemeenschapsbossen mogelijk gemaakt wordt**

Activiteiten:

- 3.4.1 Hervorming van de Wet Bosbeheer door het introduceren van een raamwerk voor het beheer van gemeenschapsbossen; evaluatie van toegewezen HKV's en na acceptatie opnieuw toegewezen als gemeenschapsbossen
- 3.4.2 Het initiëren van een studie naar de vereiste omvang en ligging van gemeenschapsgronden per gemeenschap; waarbij rekening houdend met het aantal inwoners en de behoeften van de gemeenschap
- 3.4.3 Het definiëren van het type grondenrecht voor gemeenschapsbossen; b.v. vruchtgebruik
- 3.4.4 Het definiëren wie rechten hebben op vruchtgebruik van gemeenschapsbossen; b.v. personen die feitelijk in de gemeenschap woonachtig zijn
- 3.4.5 Het ontwikkelen en toepassen van procedures voor inbreng van lokale gemeenschappen in voorgenomen commerciële activiteiten in hun dagelijks verzorgingsgebied teneinde te verzekeren dat deze activiteiten in goede harmonie en ten gunste van alle betrokkenen kunnen worden uitgevoerd.
- 3.4.6 Bediscussiëren, voorlichten en introduceren van voorwaarden en procedures voor de toekenning en consolidatie van landgebruiksrechten voor boslandbewoners
- 3.4.7 Aanpassing van de grenzen van gemeenschapsbossen bij het uitgeven van nieuwe gemeenschapsbossen of consolidatie van bestaande gemeenschapsbossen en HKV's door zoveel mogelijk gebruik te maken van geografische grenzen (met name kreken en wegen) en het toepassen van de resultaten van activiteit 3.4.2.

Betrokken partijen:

Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), SBB

Hoofdinstituut:

Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO)

Externe expertise (niet voorhanden bij RO) nodig: expert gemeenschapsbosbouw

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 3.5 Uitvoerige, praktische, efficiënte procedures voor het beheer van gemeenschapsbossen opgesteld en geïmplementeerd, die duurzame multiple-use bosbeheer mogelijk maken; onder de voorwaarde dat de nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd

Activiteiten:

- 3.5.1 Het ontwerpen van een veelomvattend, technisch uitvoerbaar, economisch haalbaar en sociaal aanvaardbaar concept voor het beheer van gemeenschapsbossen op basis van deskundig advies en consultatie van belanghebbenden
- 3.5.2 Het uitvoeren van een onderzoeksproject om de potentiële componenten van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen en economisch levensvatbare en sociaal aanvaardbare modellen voor het beheer van gemeenschapsbossen te bepalen
- 3.5.3 Het uitvoeren van sociaal-economisch onderzoek onder alle gemeenschappen in het binnenland
- 3.5.4 Het inventariseren en evalueren van potentiële markten voor ecologische diensten, agroforestry producten, rondhout en verwerkt hout en niet-hout bosproducten inclusief eco- en cultuurtoerisme
- 3.5.5 Het onderzoeken van mogelijkheden om aanmoedigingspremies te verlenen aan ondernemers uit binnenlandse gemeenschappen voor het leveren van ecologische diensten, agroforestry producten, rondhout en verwerkt hout en niet-hout bosproducten inclusief eco- en cultuurtoerisme
- 3.5.6 Het oprichten van een speciale eenheid binnen SBB voor het bijhouden en herzien van kennis wat betreft gemeenschapsbosbouw
- 3.5.7 Het herzien en bijwerken van de operationele procedures voor het multiple-use beheer van gemeenschapsbossen in overeenstemming met het nieuwe concept voor gemeenschapsbosbouw (activiteit 3.5.1)
- 3.5.8 Het bepalen van sociale en milieu criteria en indicatoren om de nadelige invloed van het multiple-use beheer van gemeenschapsbossen te verlichten
- 3.5.9 Het opstellen van een Code of Practice voor gemeenschapsbosbouw
- 3.5.10 Het uitvoeren van voorlichtingscampagnes, bespreken en introduceren van de CoP door consultatie van belanghebbenden
- 3.5.11 Het bepalen van de trainingsbehoeften van SBB en andere relevante overheidsinstellingen op verschillende niveaus; ter assistentie van de gemeenschappen bij duurzaam multiple-use beheer van gemeenschapsbossen, de implementatie van de operationele procedures
- 3.5.12 Het bepalen van de trainingsbehoeften van de binnenlandse gemeenschappen op verschillende niveaus; ter assistentie van de gemeenschappen bij duurzaam multiple-use beheer van gemeenschapsbossen, de implementatie van de operationele procedures
- 3.5.13 Het ontwerpen van een programma en implementatie strategie om duurzaam beheer van gemeenschapsbossen te bevorderen en industriële ontwikkeling in de gemeenschappen te ontwikkelen
- 3.5.14 Het vervaardigen van een trainingshandleiding voor binnenlandse gemeenschappen om te voldoen aan de standaarden en limieten die zijn voorgeschreven in de CoP voor multiple-use gemeenschapsbosbouw

- 3.5.15 Het verzorgen van een trainingsprogramma voor de toepassen van de standaarden in de CoP voor multiple-use gemeenschapsbosbouw

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), SBB, VIDS, CLIM, Vereniging van de 12 Lo's van de Saramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Aucaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Paramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Matuariers, Vertegenwoordiger van de Granman van de Kwinti, STEPS, PAS, CELOS

Hoofdinstituut:

SBB

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: expert gemeenschapsbosbouw, expert bosbeheer

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 3.6 Institutionele en individuele capaciteit op het District niveau versterkt (DC's, BO's etc)

Activiteiten:

- 3.6.1 Het opnieuw bekijken van de reeds in gang gezette decentralisatie van bestuur, op basis van de feitelijke behoeften van de binnenlandse gemeenschappen
- 3.6.2 Het ontwikkelen van criteria en procedures voor DC's en BO's in het beoordelen van overeenkomsten tussen gemeenschappen en externe partijen en *community-based* ondernemingen
- 3.6.3 Het bepalen van de trainingsbehoeften onder DC's en BO's wat betreft gemeenschapsbosbouw en *community-based* ondernemingen
- 3.6.4 Het ontwerpen van een trainingsprogramma voor DC's en BO's om duurzaam beheer van gemeenschapsbossen en industriële ontwikkeling in de gemeenschappen te bevorderen

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS), SBB, VIDS, CLIM, Vereniging van de 12 Lo's van de Saramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Aucaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Paramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Matuariers, Vertegenwoordiger van de Granman van de Kwinti, STEPS, PAS

Hoofdinstituut:

Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO)

Externe expertise (niet voorhanden bij RO) nodig: nee

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 3.7 Institutionele en individuele capaciteit versterkt van lokale NGO's en CBO's die betrokken zijn bij gemeenschapsbosbouw

Activiteiten:

- 3.7.1 Het vergroten van de kennis en vaardigheden op het gebied van ontwikkeling van binnenlandse gemeenschappen

- 3.7.2 Het verbeteren van de coördinatie en het leggen van verbanden tussen de verschillende NGO en CBO initiatieven in het binnenland
- 3.7.3 Het ontwerpen van criteria en indicatoren om projectvoorstellen voor gemeenschapsbosbouw te beoordelen
- 3.7.4 Het verstrekken van assistentie aan NGO's en CBO's om de coördinatie van ontwikkelingssamenwerking in het binnenland te verbeteren
- 3.7.5 Het verhogen van het bewustzijn onder NGO's en CBO's van gemeenschapsbosbouw als een middel voor lokale economische en sociale ontwikkeling
- 3.7.6 Het bepalen van de trainingsbehoeften onder NGO's en CBO's wat betreft gemeenschapsbosbouw en *community-based* ondernemingen
- 3.7.7 Het ontwerpen van een trainingsprogramma voor NGO's and CBO's om duurzaam beheer van gemeenschapsbossen te bevorderen en industriële ontwikkeling in de gemeenschappen te ontwikkelen

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS), SBB, VIDS, CLIM, Vereniging van de 12 Lo's van de Saramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Aucaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Paramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Matuariers, Vertegenwoordiger van de Granman van de Kwinti, STEPS, PAS

Hoofdinstituut:

Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO)

Externe expertise (niet voorhanden bij RO) nodig: nee

Externe financiering gewenst: ja

1.5.4 Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 4

De volgende activiteiten moeten worden uitgevoerd om de gewenste resultaten te bereiken die ertoe moeten leiden dat het tweede Beleidsdoel - "Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geogoste of verzamelde niet-hout bosproducten van concessies en overige terreinen" - wordt bereikt..

Resultaat 4.1 Huidige hoeveelheid en waarde van verhandelde en voor zelfvoorziening verzamelde niet-hout bosproducten en ook potentieel verhandelbare hoeveelheden en waarde ervan in kaart gebracht; inclusief wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten, lianen, toerisme en bio-prospecting

Activiteiten:

- 4.1.1 Het verrichten van een onderzoek om de huidige hoeveelheden te bepalen van commercieel verhandelde en extractie voor eigen gebruik van niet-hout bosproducten zoals wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten en lianen.en de economische waarde van deze producten
- 4.1.2 Het inventariseren en evalueren van potentiële markten voor niet-hout bosproducten zoals wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten en lianen

4.1.3 Het bepalen van duurzame extractieniveaus voor elk type niet-hout bosproduct

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij, Ministerie of Transport, Communicatie en Toerisme, Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), NIMOS, SBB, NB, LBB, CELOS

Hoofdinstituut:

CELOS

Externe expertise (niet voorhanden bij CELOS) nodig: nee

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 4.2 Ontwikkelingsplan ter bevordering van het eco- en cultuurtoerisme en recreatie in het binnenland ontworpen en ten uitvoer gebracht

Activiteiten:

- 4.2.1 Het verhogen van de capaciteit van de Stichting Toerisme Suriname; in het bijzonder met het oog op het ontwikkelen van eco- and cultuurtoerisme nabij boslandgemeenschappen
- 4.2.2 Het opstellen van wet- en regelgeving met betrekking tot toerisme en recreatie en zonerings daarvan
- 4.2.3 Het verhogen van het bewustzijn ten aanzien van toerisme op alle niveaus en leeftijden inclusief boslandgemeenschappen
- 4.2.4 Het ontwikkelen van een plan voor werving, selectie en personeelsplanning voor de toerisme sector en personeelsbeleid wat betreft inbreng van boslandgemeenschappen
- 4.2.5 Het geven van trainingen op het gebied van management, organisatie en ondernemerschap voor boslandgemeenschappen die betrokken zijn bij eco- en cultuurtoerisme

Betrokken partijen:

Ministerie of Transport, Communicatie en Toerisme (TCT), Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij, NIMOS, SBB

Hoofdinstituut:

Ministerie of Transport, Communicatie en Toerisme (TCT)

Externe expertise (niet voorhanden bij TCT) nodig: ja

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 4.3 **Uitvoerige, praktische, effectieve procedures voor commerciële extractie van niet-hout bosproducten zoals wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten, lianen opgesteld en geïmplementeerd met de randvoorwaarden dat de nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd**

Activiteiten:

- 4.3.1 Het opstellen van operationele procedures voor de commerciële extractie en extractie voor eigen gebruik van niet-hout bosproducten
- 4.3.2 Het ontwikkelen en toepassen van procedures voor inbreng van lokale gemeenschappen in voorgenomen commerciële extractie activiteiten in hun dagelijks verzorgingsgebied teneinde te verzekeren dat deze activiteiten in goede harmonie en ten gunste van alle betrokkenen kunnen worden uitgevoerd.
- 4.3.3 Het ontwerpen van een quota systeem ontwikkeld voor beroeps- en sportjagers, beroeps- en sportvissers en de extractie van planten en plantendelen
- 4.3.4 Het uitvoeren van voorlichtingscampagnes, bespreken en introduceren van de operationele procedures door consultatie van belanghebbenden
- 4.3.5 Nationale voorlichtingscampagne betreffende de procedures en regelgeving wat betreft de jacht, beroeps- en sportvisserij, handel in dieren en planten, en de erkenning van traditioneel gebruik door boslandgemeenschappen

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij, Ministerie of Transport, Communicatie en Toerisme (TCT), NIMOS, SBB, NB, LBB, CELOS

Hoofdinstituut:

NB, LBB

Externe expertise (niet voorhanden bij NB of ROGB) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 4.4 **Effecten van commerciële houtoogst op de beschikbaarheid van niet-hout bosproducten [wild, vis, planten(delen)] en schadebeperkende protocollen vastgesteld**

Activiteiten:

- 4.4.1 Het verrichten van onderzoek en monitoring van effecten van commerciële houtoogst op de beschikbaarheid van niet-hout bosproducten en effectieve registratie van de omvang en de waarde van de commercieel verhandelde niet-hout bosproducten.
- 4.4.2 Het bepalen van procedures om de nadelige invloed van commerciële houtoogst op het duurzaam beheer van niet-hout bosproducten te verlichten
- 4.4.3 Het opnemen van de procedures om de nadelige invloed van commerciële houtoogst te verlichten in *Code of Practice for Timber Harvesting*

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij, Ministerie of Transport, Communicatie en Toerisme (TCT), NIMOS, SBB, NB, LBB, CELOS

Hoofdinstituut:

SBB, NB

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: ja

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 4.5 Protocol voor bio-prospecting ontworpen met het doel deze activiteit te bevorderen en een billijk deel uit (toekomstige) inkomsten te verkrijgen.

Activiteiten:

4.5.1 Nader te bepalen tijdens verdere uitwerking van het ISAP

4.5.2 Nader te bepalen tijdens verdere uitwerking van het ISAP

4.5.3 Nader te bepalen tijdens verdere uitwerking van het ISAP

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij, Ministerie of Transport, Communicatie en Toerisme (TCT), NIMOS, SBB, NB, LBB, CELOS

Hoofdinstituut:

NB

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: ja

Externe financiering gewenst: ja

1.5.5 Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 5

De volgende activiteiten moeten worden uitgevoerd om de gewenste resultaten te bereiken die ertoe moeten leiden dat het tweede Beleidsdoel - "Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie, de inkomsten van de lokale boslandbewoners en van de overheid en het welzijn van de burgers onder meer door het te gelde maken van ecologische functies." - wordt bereikt..

Resultaat 5.1 Potentiële fysieke en financiële waarde van ecologische functies die het bos levert, bepaald

Activiteiten:

5.1.1 Het oprichten van een interdepartementale werkgroep om het beleid ten aanzien van de fysieke en financiële bijdrage van de ecologische functies van de bossen verder te ontwikkelen

5.1.2 Het verrichten van studies naar de waarde van producten en diensten die het bos aan gebruikers levert.

5.1.3 Het onderzoeken van innovatieve financieringsbronnen gebaseerd op het gebruik van de ecologische functies van de bossen, zoals:

- Het stimuleren en faciliteren van onderzoek en educatie naar niet-hout bosproducten en ecologische functies
- Het benutten van de mogelijkheden die de markt biedt voor het uitgeven van "conservation concessions".
- Het ondersteunen van ecotoerisme en recreatief gebruik van het bos, onder meer door het verlenen van vergunningen, bevorderen van een adequate infrastructuur

- Het onderzoeken en benutten van de mogelijkheden die het Kyoto Protocol en verdere ontwikkelingen de markt bieden voor het behalen van inkomsten uit CO₂ vastlegging en handel, zoals het Clean Development Mechanism (CDM), Reducing Emissions from Deforestation en Forest Degradation (REDD) en Payment for Environmental Services (PES)
- 5.1.4 Het ontwikkelen van concepten die de economische betekenis van onze bossen als duurzame bron van zuiver water en regulator van de waterhuishouding in het marktmechanisme financieel tot uiting laten komen.
- 5.1.5 Het onderzoeken waar waterwingebieden ingesteld kunnen worden

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie of Transport, Communicatie en Toerisme (TCT), Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS), Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH), Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), NIMOS, ADEKUS, CELOS

Hoofdinstituut:

NIMOS

Externe expertise (niet voorhanden bij NIMOS of ATM) nodig: nee

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 5.2 Internationale partnerschappen ter verkrijging van technische en financiële assistentie bij het realiseren van de fysieke en financiële waarden van ecologische functies opgezet

Activiteiten:

- 5.2.1 Het onderzoeken van potentiële internationale partnerschappen wat betreft de economische bijdrage van ecologische functies
- 5.2.2 Ervoor zorgen dat Suriname vertegenwoordigd wordt op relevante forums
- 5.2.3 Het oprichten van een nationale coördinatie unit om financiering te stroomlijnen
- 5.2.4 Het beschikbaar stellen van fondsen om vertegenwoordiging van Suriname op relevante forums mogelijk te maken

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), NIMOS

Hoofdinstituut:

Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS)

Externe expertise (niet voorhanden bij PLOS) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 5.3 Belang van fysieke en potentiële financiële waarde van ecologische functies erkend in landgebruikzoning en landgebruikplanning en herziening van de wetten en regelgeving op het gebied van bosbeheer

Activiteiten:

- 5.3.1 Het identificeren van bosgebieden die principieel beheerd kunnen worden voor ecologische functies, zoals “*conservation concessions*”, waterwingebieden, “*habitat conservancies*”
- 5.3.2 Het identificeren van gebieden die in aanmerking komen voor herbebossing met snelgroeiende boomsoorten om in aanmerking te komen voor het Clean Development Mechanism
- 5.3.3 Het identificeren van bosgebieden die principieel voor eco-toerisme in aanmerking komen
- 5.3.4 Het ontwikkelen van vereisten en procedures voor bosgebieden die principieel beheerd zullen worden voor ecologische functies en andere producten en diensten dan hout
- 5.3.5 Het specificeren van zones die voor ecologische functies en overige diensten beheerd zullen worden als onderdeel van de zoning naar landgebruik (activiteit 1.3.4)
- 5.3.6 Het onderzoeken van de invloed van bosbeheer voor ecologische functies op de bedrijvigheid van de particuliere sectoren en boslandgemeenschappen en investeringsmogelijkheden voor deze betrokkenen
- 5.3.7 Het ontwikkelen van een wettelijk kader voor het beheer van zones die principieel worden beheerd voor ecologische functies
- 5.3.8 Het ontwikkelen van beheersplannen voor zones die principieel worden beheerd voor ecologische functies

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie of Transport, Communicatie en Toerisme (TCT), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV), NIMOS, SBB

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: ja

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 5.4 Voorlichtingscampagne over de waardering en investeringsmogelijkheden aangaande ecologische functies onder particuliere sector en binnenlandse gemeenschappen

Activiteiten:

- 5.4.1 Het evalueren van investeringsmogelijkheden in niet-hout bosproducten en ecologische functies en het ontwerpen van een voorlichtingscampagne
- 5.4.2 Het uitvoeren van een voorlichtingscampagne aangaande investeringsmogelijkheden in niet-hout bosproducten en ecologische functies onder de particuliere sector, boslandgemeenschappen en relevante overheidsinstellingen en departementen

Betrokken partijen:

Ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme (TCT), Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), NIMOS, SBB, Stichting Toerisme Suriname.

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: ja

Externe financiering gewenst: ja

1.5.6 Benodigde Activiteiten voor Beleidsdoel 6

De volgende activiteiten moeten worden uitgevoerd om de gewenste resultaten te bereiken die ertoe moeten leiden dat het tweede Beleidsdoel - “Het behouden van de biodiversiteit en de cruciale milieufuncties door onder meer het verantwoord uitbreiden en duurzaam beheer van een netwerk van beschermde gebieden dat representatief is voor de biologische diversiteit van de Surinaamse bossen.” - wordt bereikt.

Resultaat 6.1 Beheerssysteem voor het netwerk van beschermde gebieden ontwikkeld

Activiteiten:

- 6.1.1 Het oprichten van een interdepartementale werkgroep om de ontwikkeling van een netwerk van beschermde gebieden te overzien
- 6.1.2 Het definiëren van criteria en indicatoren om verschillende ecosystemen te onderscheiden and de minimale omvang van beschermde gebieden te bepalen
- 6.1.3 Het verzamelen, analyseren en publiceren van beschikbare informatie aangaande beschermde en te beschermen gebieden in Suriname
- 6.1.4 Het opstellen van een strategisch plan voor het ontwikkelen van een beheerssysteem voor een netwerk van beschermde gebieden
- 6.1.5 Het vaststellen van de voor het beheer van een netwerk van beschermde gebieden benodigde institutionele capaciteit
- 6.1.6 Het opstellen van beheersplannen voor de beschermde gebieden waarvoor nog geen beheersplan is opgesteld en het toewijzen van financiële en materiële middelen die nodig zijn voor het uitvoeren van de beheersplannen
- 6.1.7 Het bepalen van de invloed op de kostwinning en op de potentiële toename van werkgelegenheid van boslandgemeenschappen vanwege het beheer van beschermde gebieden
- 6.1.8 Het ontwerpen van een wettelijk kader voor een beheerssysteem voor een netwerk van beschermde gebieden en het opnemen daarvan in nieuwe wet- en regelgeving voor de bossen

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), LBB, NB, NIMOS, SBB, ADEKUS, CELOS

Hoofdinstituut:

NB

Externe expertise (niet voorhanden bij NB) nodig: ja

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 6.2 Internationale partnerschappen verworven ter verkrijging van technische en financiële hulp voor het beheer van beschermde gebieden en de mogelijkheden voor verdere uitbreiding van het netwerk van beschermd gebieden

Activiteiten:

- 6.2.1 Het identificeren van mogelijke “*co-managers*” (internationale NGO’s) voor een beheersysteem voor het netwerk van beschermde gebieden
- 6.2.2 Het verwerven van financiële ondersteuning om het netwerk van beschermde gebieden verder uit te breiden
- 6.2.3 Het ontwikkelen van vereisten en procedures voor *co-management* van beschermde gebieden
- 6.2.4 Het ontwikkelen van een “*toolkit*” voor het monitoren en evalueren van het beheer van beschermde gebieden

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS), LBB, NB, NIMOS, SBB, ADEKUS

Hoofdinstituut:

NB

Externe expertise (niet voorhanden bij NB) nodig: nee

Externe financiering gewenst: nee

Resultaat 6.3 Ontbrekende informatie aangaande de biologische diversiteit en essentiële milieufuncties verworven

Activiteiten:

- 6.3.1 Het verrichten van een ecologische zonering om verschillende ecosystemen te identificeren op basis van bestaande gegevens
- 6.3.2 Het verwerven van *remote sensing* beelden (satellietbeelden, radarbeelden, luchtfoto’s) om hiaten in bestaande gegevens vast te stellen
- 6.3.3 Het uitvoeren van veldopnames om de onderscheiden vegetatietypen te kenmerken en het uitvoeren van botanische en zoölogische expedities in nog niet geëxploreerde gebieden
- 6.3.4 Het bijeenbrengen en analyseren van gegevens om te bepalen welke ecosystemen vertegenwoordigd zijn binnen de huidige beschermde gebieden
- 6.3.5 Het bepalen van aanvullende te beschermen gebieden en neem deze op gebieden op bij de zonering van het landgebruik

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling, NB, LBB, NIMOS, SBB, ADEKUS, CELOS

Hoofdinstituut:

NB

Externe expertise (niet voorhanden bij NB) nodig: ja

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 6.4 Mogelijke conflicten met ander landgebruik, zoals bestaande houtconcessies en (formeel toegewezen en informele) gemeenschapsbossen geïdentificeerd en aangekaart

Activiteiten:

- 6.4.1 Het vaststellen van mogelijke conflicten tussen beschermde gebieden en overige landgebruiken, zoals houtconcessies en (formele en informele) gemeenschapsbossen
- 6.4.2 Het uitvoeren van een voorlichtingscampagne onder betrokken concessionarissen en boslandgemeenschappen
- 6.4.3 Het onderzoeken van mogelijkheden om concessionarissen en/of boslandgemeenschappen in het beheer van beschermde gebieden
- 6.4.4 Het compenseren van concessionarissen en/of boslandgemeenschappen voor het afstand doen van hun landgebruiksrechten voor het omzetten van concessies, HKV's of gemeenschapsbossen naar beschermd gebieden

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Regionale Ontwikkeling (RO), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), NB, LBB, NIMOS, SBB, VIDS, CLIM, Vereniging van de 12 Lo's van de Saramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Aucaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Paramaccaners, Vertegenwoordiger van de Granman van de Matuariers, Vertegenwoordiger van de Granman van de Kwinti

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: nee

Externe financiering gewenst: ja

Resultaat 6.5 Procedures bepaald voor het aanwijzen en beheer van beschermde gebieden binnen houtconcessies en gemeenschapsbossen bepaald en inbegrepen in Code van Practice

Activiteiten:

- 6.5.1 Het definiëren van criteria en indicatoren om beschermde gebiedsdelen en beschermde corridors aan te wijzen binnen houtconcessies, HKV's en gemeenschapsbossen
- 6.5.2 Het opnemen van beschermde gebiedsdelen, buffer zones en corridors in bosbeheersplannen
- 6.5.3 Het opnemen van beschermde gebiedsdelen, buffer zones en corridors in de *Code of Practice*

Betrokken partijen:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB), Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM), SBB, NIMOS

Hoofdinstituut:

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB)

Externe expertise (niet voorhanden bij SBB of ROGB) nodig: ja

Externe financiering gewenst: ja

1.6 Risico's en veronderstellingen

Het Interim Strategisch Actieplan moet worden ondersteund door een sterke politieke committering op het hoogste niveau. Deze committering moet voldoende langdurig zijn om niet alleen de fase van de verdere uitwerking van het plan te ondersteunen maar ook de uitvoering zelf. De recente geschiedenis heeft aangetoond dat onvoldoende politieke committering het grootste risico vormt bij het verwezenlijken van institutionele en legislatieve veranderingen in Suriname. Dit is één van de belangrijkste redenen dat het merendeel van de aanbevelingen die zijn gedaan tijdens het FAO project (1998-2003) niet zijn verwezenlijkt. Een groot deel van deze aanbevelingen komen opnieuw ter sprake in het Interim Strategisch Actieplan; zoals de kwestie van de grondenrechten, zonering naar landgebruik, herziening van de Wet Bosbeheer, financiële autonomie van de bosbeheerautoriteit, herziening van het concessiebeleid, en herziening van het heffingenstelsel voor de bossector. Ondanks dit matige beoordelingskader, zijn de kansen voor succesvolle implementatie nu groter omdat het Interim Strategisch Actieplan een werktuig is om het Nationaal Bosbeleid te verwezenlijken.

Naast een politieke committering, zullen alle belanghebbenden, uit zowel de publieke als de particuliere sector, zich moeten committeren om de wederzijds aanvaarde maatregelen inderdaad te verwezenlijken tijdens de fase van verdere uitwerking van het ISAP. Goede verhoudingen, een open dialoog en respect voor de andere partij zijn essentieel voor de benodigde samenwerking tussen de overheid, de particuliere bos- en houtsector en de binnenlandse gemeenschappen. Consultaties van de betrokkenen hebben aangetoond dat de huidige verstandhouding tussen deze partijen koel is. Het is daarom van het hoogste belang dat er een brede consensus bestaat over de inhoud, verantwoordelijkheden en uitvoeringsschema van het ISAP.

De ontwikkeling van de bosbouwsector in Suriname is gestagneerd sinds het begin van de jaren tachtig van de vorige eeuw. Sinds 1996 zijn er een groot aantal pogingen ondernomen om hierin verandering te brengen, waarvan de oprichting van SBB en het FAO project tijdens de periode 1998 – 2002 het meest in het oog springen. Het FAO project is maar gedeeltelijk succesvol geweest en de verder ontwikkeling van SBB tot een volwaardige bosbeheerautoriteit heeft tot nu toe nog niet plaats gevonden. Dit wordt voor een deel veroorzaakt door gebrekkige politieke committering, maar ook voor een belangrijk deel door het ontbreken van de benodigde fondsen. Gezien de omstandigheden in 1998, heeft SBB vooraleerst de nadruk gelegd op fundamentele controles, met name om te waarborgen dat de retributie betaald werd en het inperken van de wetteloosheid in de bossector. Vanaf het begin werd het echter al duidelijk gemaakt dat de nieuwe procedures niet succesvol konden worden ingevoerd zonder een substantiële versterking van de capaciteit in de particuliere sector en de binnenlandse gemeenschappen. De hoeveelheid beschikbare internationale financiering was echter net voldoende om SBB op te richten als een instituut voor productiecontrole, maar onvoldoende om een volwaardige bosbeheerautoriteit te vormen, en zeker onvoldoende om de capaciteit in de particuliere sector en in de binnenlandse gemeenschappen te versterken. Het daarom van het hoogste belang dat er voldoende nationale en internationale fondsen gewonnen kunnen worden om alle activiteiten van op zijn minst de eerste drie beleidsdoelen te kunnen verwezenlijken. Het bij stukjes en beetjes uitvoeren van het ISAP zal zeer waarschijnlijk tot mislukking leiden.

1.7 Uitvoeringsschema

Doelstellingen en strategieën	2008	2009	2010	2011	2012
Beleidsdoel 1: Het creëren van een <i>enabling environment</i> om het Nationaal Bosbeleid ten uitvoer te brengen					
1.1 Consensus inzake de uitwerking en de tenuitvoerbrenging van het strategisch actieplan bereikt	x				
1.2 Strategie ontwikkeld om de kwestie van de landgebruiksrechten te behandelen op basis van een dialoog tussen overheid, binnenlandse gemeenschappen en andere betrokkenen in de bossector	x	x	x		
1.3 Zonering van het bosareaal naar gebruiksgeschiktheid en landgebruikplanning voltooid; aangevend welke zones potentieel geschikt zijn voor bosbouw, mijnbouw, toerisme en andere commerciële activiteiten, evenals beschermde gebieden en gebruik door binnenlandse gemeenschappen	x	x	x		
1.4 Bossenfonds ingesteld voor de kanalisering van internationale fondsen voor de ondersteuning van de uitvoering van het Interim Strategisch Actieplan	x	x			
1.5 Bestaande wetten en regelgeving betreffende bos-, natuur- en faunabeheer, herzien, zodat deze in voldoende mate de doelstellingen van het thans geformuleerde bosbeleid weerspiegelen	x	x	x	x	x
1.6 Effectiviteit en efficiency van de nationale bosbeheersstructuur vergroot	x	x	x	x	x
1.7 Interdepartementaal overleg voortgezet om ervoor zorg te dragen dat het bosbeleid in overeenstemming blijft met de nationale ontwikkeling- en milieudoelstellingen	x				
1.8 Het aantrekken van voor de particuliere sector aantrekkelijke financieringsbronnen bevordert; door onder meer door beperkingen en belemmeringen te verwijderen					
1.9 Beheersstructuur ter bevordering van de ontwikkeling en duurzaam onderhoud van een adequate infrastructuur (wegen, bruggen, dokken) bewerkstelligd	x	x			
1.10 Actieplan opgesteld om de potentiële nadelige invloed van grootschalige bosconversie naar landbouwgrond op de uitvoering van de beleidsdoelen vast te stellen en in te perken	x				
1.11 Rekrutering van plaatselijk opgeleide professionele bosbouwers en geschoolde boswerkers verhoogd	x	x	x	x	x

Doelstellingen en strategieën	2008	2009	2010	2011	2012
Beleidsdoel 2: Het verhogen van de bijdrage van de bos- en houtsector aan de nationale economie, inclusief deviezen, overheidsinkomsten, de werkgelegenheid en het welzijn van de burgers; door verhoging van de duurzame houtproductie, de toegevoegde waarde van de houtverwerkende industrie en de export					
2.1 Gestructureerde dialoog op gang gekomen tussen de overheid en de particuliere bos- en houtsector – ter definiëring van een praktisch uitvoerbaar en levensvatbaar concept voor duurzame commercieel bosbeheer; ter herziening van de wetten en regelgeving betreffende bosbeheer, het concessiebeleid, het heffingenstelsel; en regelgeving betreffende toelaatbare kap, planningsvereisten en milieubeschermdende maatregelen	x				
2.2 Voorstellen met als doel schaalvoordelen en efficiëntievoordelen te behalen in de bos- en houtsector gehonoreerd door de overheid in dialoog met de particuliere bos- en houtsector; b.v. door het clusteren van bedrijven, werkmaatschappijen of activiteiten	x				
2.3 Concessiebeleid uitgewerkt dat de bereidheid tot investeren bevordert, de duurzame houtproductie op ecologisch verantwoorde wijze garandeert, en sociale rechtvaardig is	x	x	x	x	
2.4 Stelsel van heffingen in de bossector aangepast met als doel de doelstellingen van het nationaal bosbeleid volledig te ondersteunen; de administratieve en controlelast te minimaliseren; efficiënte benutting van de hulpbron bos en duurzaam bosbeheer te stimuleren; en de inkomsten voor de Staat uit de bos- en houtsector te optimaliseren.	x	x			
2.5 Uitvoerige, praktische, efficiënte procedures voor bosbeheer opgesteld en geïmplementeerd die duurzame houtproductie en duurzaam bosbeheer mogelijk maken met de randvoorwaarden dat de nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd	x	x			
2.6 Conditie voor investeringen door particuliere ondernemingen in de bos- en houtsector verbeterd; onder meer door beperkingen en belemmeringen te verwijderen	x	x	x		
2.7 Management, efficiëntie en arbeidsproductiviteit van particuliere ondernemingen op het gebied van de bosexploitatie en houtverwerkende industrie verbeterd		x	x	x	x
2.8 Export van hout (rondhout, gezaagd hout en overige houtproducten) en niet-hout bosproducten gestimuleerd en gefaciliteerd		x	x	x	x

Doelstellingen en strategieën	2008	2009	2010	2011	2012
Beleidsdoel 3: Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van multiple-use beheer van gemeenschapsbossen aan de nationale economie, de inkomsten en het welzijn van de boslandbewoners; door het verhogen van de duurzame productie van hout, niet-hout bosproducten en landbouw voor zowel commerciële benutting als voor zelfvoorziening					
3.1 Samenwerking, organisatie en vertegenwoordiging van de verscheidene inheemse en marron stammen versterkt; ter definiëring van een gezamenlijke agenda voor gestructureerd overleg met de overheid en overige belanghebbenden	x	x			
3.2 Democratisch bestuur van de HKV's en gemeenschapsbossen bevordert en opbrengsten van het gebruiksrecht over alle leden van de gemeenschap op rechtvaardige wijze verdeeld.		x	x	x	x
3.3 Gestructureerde dialoog op gang gekomen tussen de overheid en de inheemse en marron gemeenschappen in het binnenland; ter definiëring van een praktisch uitvoerbaar en levensvatbaar concept voor duurzaam multiple-use beheer van gemeenschapsbossen		x	x	x	
3.4 Beleid voor toewijzing van gemeenschapsbossen aangepast zodat het duurzaam multiple-use bosbeheer van gemeenschapsbossen mogelijk maakt, terwijl ervoor wordt zorggedragen dat bij het toewijzen van gemeenschapsbossen de locatie en omvang in overeenstemming is met aantal leden van de gemeenschap en de gewenste wijze van benutting.		x	x	x	x
3.5 Uitvoerige, praktische, efficiënte procedures voor bosbeheer opgesteld en geïmplementeerd die duurzame multiple-use bosbeheer mogelijk maken; met de voorwaarden dat de nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd		x	x	x	
3.6 Institutionele en individuele capaciteit op het Districtniveau versterkt (DC's, BO's etc)			x		
3.7 Institutionele en individuele capaciteit versterkt van lokale NGO's en CBO's die betrokken zijn bij gemeenschapbosbouw			x		

Doelstellingen en strategieën	2008	2009	2010	2011	2012
Beleidsdoel 4: Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de niet-hout bosproducten aan de nationale economie, de inkomsten van de boslandbewoners, van de overheid en het welzijn van de burgers, door het vergroten van het commerciële aanbod van duurzaam geoogste of verzamelde niet-hout bosproducten van concessies en overige terreinen					
4.1 Huidige hoeveelheden en waarde van verhandelde en voor zelfvoorziening verzamelde niet-hout bosproducten, en ook potentieel verhandelbare hoeveelheden en waarde ervan in kaart gebracht; inclusief wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten, lianen, toerisme en bio-prospecting		x			
4.2 Ontwikkelingsplan ter bevordering van het eco- en cultuurtoerisme en recreatie in het binnenland ontworpen en ten uitvoer gebracht.		x	x	x	x
4.3 Uitvoerige, praktische, efficiënte procedures voor commerciële extractie van niet-hout bosproducten zoals wild en vis, levende dieren, sierplanten, vruchten, kruiden en medicinale planten, lianen opgesteld en geïmplementeerd met de randvoorwaarden dat de nadelige milieu-effecten en de administratieve en controlelast worden geminimaliseerd			x	x	x
4.4 Effecten van commerciële houtoogst op de beschikbaarheid van niet-hout bosproducten [wild, vis, planten(delen)] en schadebeperkende protocollen vastgesteld			x		
4.5 Protocol voor bio-prospecting ontworpen met het doel deze activiteit te bevorderen en een billijk deel uit (toekomstige) inkomsten te verkrijgen.		x			

Beleidsdoel 5: Het verhogen van de materiële en financiële bijdragen van de ecologische functies van de bossen aan de nationale economie, de inkomsten van de lokale boslandbewoners en van de overheid en het welzijn van de burgers onder meer door het te gelde maken van ecologische functies.					
5.1 Potentiële fysieke en financiële waarde van ecologische functies die het bos levert, bepaald		x	x		
5.2 Internationale partnerschappen ter verkrijging van technische en financiële assistentie bij het realiseren van de fysieke en financiële waarden van ecologische functies opgezet		x			
5.3 Belang van fysieke en potentiële financiële waarde van ecologische functies erkend in landgebruikzonerings- en landgebruikplanning en herziening van de wetten en regelgeving op het gebied van bosbeheer		x	x		
5.4 Voorlichtingscampagne over de waardering en investeringsmogelijkheden aangaande ecologische functies onder particuliere sector en binnenlandse gemeenschappen			x		

Beleidsdoel 6: Het behouden van de biodiversiteit en de cruciale milieufuncties door onder meer het verantwoord uitbreiden en duurzaam beheer van een netwerk van beschermde gebieden dat representatief is voor de biologische diversiteit van de Surinaamse bossen..					
6.1 Beheersysteem voor het netwerk van beschermde gebieden ontwikkeld			x		
6.2 Internationale partnerschappen verworven ter verkrijging van technische en financiële hulp voor het beheer van beschermde gebieden en de mogelijkheden voor verdere uitbreiding van het netwerk van beschermd gebieden			x		
6.3 Ontbrekende informatie aangaande de biologische diversiteit en essentiële milieufuncties verworven			x	x	x
6.4 Mogelijke conflicten met ander landgebruik, zoals bestaande houtconcessies en (formeel toegewezen en informele) gemeenschapsbossen geïdentificeerd en aangekaart				x	x
6.5 Procedures bepaald voor het aanwijzen en beheer van beschermde gebieden binnen houtconcessies en gemeenschapsbossen bepaald en inbegrepen in Code van Practice				x	

1.8 Project profielen

Dit onderdeel weidt verder uit over de manier waarop het ISAP verwezenlijkt kan worden door strategieën te vertalen in project profielen met daarbij de geschatte benodigheden in termen van personeel, tijd en fondsen.

Project 1: Het opzetten van een Nationale Coördinatie Unit om toe te zien op de uitvoering van het Interim Strategisch Actieplan

Tijdsduur: 5 jaar
Geschatte kosten: US\$ 250,000
Personeel: 1 teamleider (2 jaar)
1 nationale coördinator

Project 2: Het ontwerpen en uitvoeren van een strategie om de kwestie van de grondenrechten en landgebruiksrechten te behandelen

Tijdsduur: 3 jaar
Geschatte kosten: US\$ 200,000
Personeel: 1 expert grondenrechten
1 nationale coördinator

Project 3: Het opzetten van een systeem van zonerings- en planning van het landgebruik, en herziening van het concessiebeleid en beleid voor toewijzing van gemeenschapsbossen

Tijdsduur: 5 jaar
Geschatte kosten: US\$ 500,000
Personeel: 1 nationale coördinator
1 expert landgebruikgeschiktheid en zonerings-
1 expert bosbeheer
1 expert gemeenschapsbosbouw

Project 4: Herziening van de wet- en regelgeving voor de bossector

Tijdsduur: 3 maanden
Geschatte kosten: US\$ 50,000
Personeel: 1 expert wet- en regelgeving ten aanzien van bossector

Project 5: Studie naar bosbouwonderwijs

Tijdsduur: 3 maanden
Geschatte kosten: US\$ 50,000
Personeel: 1 expert bosbouwonderwijs

Project 6: Herziening van heffingstelsel voor de bossector

Tijdsduur: 3 maanden
Geschatte kosten: US\$ 100,000
Personeel: 1 bosbouweconoom (3 maanden)
1 expert bosbeheer (3 maanden)

Project 7: Ontwerp en tenuitvoerbrenging van nieuwe procedures voor bosbeheer, inclusief capaciteitsversterking

Tijdsduur: 2 jaar
Geschatte kosten: US\$ 500,000
Personeel: 1 nationale coördinator
1 expert bosbeheer
1 expert bosinventarisatie
1 expert reduced impact logging
trainers

Project 8: Institutionele en individuele capaciteitsopbouw om de efficiëntie en de productiviteit van de bosexploitatie en houtverwerkende ondernemingen te verhogen

Tijdsduur: 2 jaar
Geschatte kosten: US\$ 500,000
Personeel: 1 expert industriële ontwikkeling houtverwerking
1 expert bosexploitatie
1 econoom
trainers

Project 9: Institutionele en individuele capaciteitsopbouw om een efficiënte en effectieve bosbeheerautoriteit te creëren

Tijdsduur: 2 jaar
Geschatte kosten: US\$ 250,000
Personeel: 1 expert bosbeheer
1 expert institutionele organisatieontwikkeling
trainers

Project 10: Bestuur, democratie en organisatie van binnenlandse gemeenschappen

Tijdsduur: 2 jaar
Geschatte kosten: US\$ 200,000
Personeel: 1 expert bestuur en democratie
1 expert gemeenschapsbosbouw

Project 11: Ontwikkeling en implementatie van concepten voor duurzame multiple-use beheer van gemeenschapsbossen, inclusief capaciteitsopbouw

Tijdsduur: 3 jaar
Geschatte kosten: US\$ 500,000
Personeel: 1 expert gemeenschapsbosbouw
1 expert bosbeheer
1 bosbouwvoorlichter
Trainers

Project 12: Het vaststellen van de fysieke en financiële bijdrage van ecologische functies aan de nationale economie

Tijdsduur: 2 jaar
Geschatte kosten: US\$ 200,000
Personeel: 1 expert gemeenschapsbosbouw
1 expert bosbeheer
1 ecooloog

Project 13: Het ontwerpen en instellen van een nationaal netwerk van beschermde gebieden

Tijdsduur: 2 jaar
Geschatte kosten: US\$ 100,000
Personeel: 1 expert natuurbehoud

De gezamenlijke kosten van de voor de 13 projecten benodigde expertise bedragen US\$ 3.450.000. De kosten van de nationale counterparts voor de projecten worden geschat op US\$ 600.000, terwijl de kosten van de uitrusting en materialen worden geschat op US\$ 450.000. De totale kosten van de 13 projecten worden daarom geschat op US\$ 4.500.000.

De kosten van de publieke infrastructurele investeringen worden geschat op US\$ 12.000.000 en activiteiten in het publieke domein dat niet specifiek bij de project profielen hierboven zijn genoemd, worden geschat op US\$ 3.500.000. De benodigde particuliere investeringen in de bos- en houtsector worden geschat op US\$ 35.000.000, terwijl de verlangde investeringen in binnenlandse gemeenschappen geschat worden op US\$ 3.000.000 (Caldeira, 206)

De totale kosten voor de tenuitvoerbrenging van het ISAP worden zodoende geschat op US\$ 58.000.000.

2 Referenties

- Algemeen Bureau voor de Statistiek, 1973, Vierde algemene volkstelling 1971. ABS, Paramaribo.
- Algemeen Bureau voor de Statistiek. 2005. Suriname Census 2004; Volume I: Demografische en Sociale Karakteristieken. ABS, Paramaribo.
- Artana, D., J.L. Bour & M. Panadeiros (2006). Suriname: Supporting Private Sector Development. Inter-American Development Bank Economic and Sector Study Series Re3-06-003
- Bajracharya, K.M. (1980) Formulation and implementation of forest policies and programmes. FAO. FO:DP/SUR/71/506 (Phase II). Project Working Document No. 21.
- Bird, N.M. (1998) Sustaining the Yield. Improved Timber Harvesting Practices in Belize, 1992-1998. Natural Resources Institute. Chatham, UK. 179 pp.
- Choenni, C. & C. Harmsen (2007) Geboorteplaats en etnische samenstelling van Surinamers in Nederland. Bevolkingstrends, 1e kwartaal 2007. Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Cox, F. (1998a) Summary Report of Forest Inventories. FAO. GCP/SUR/001/NET. 21 pp.
- Cox, F. (1998b) Proposal for the National Forest Inventory of Suriname. FAO. GCP/SUR/001/NET. 39 pp.
- Cox, F. (1998c) Proposal for Exploration Inventory System. FAO. GCP/SUR/001/NET. 44 pp.
- Edens, J.H. (1999) Elaboration of Regulations for the Forest Management Act. Suriname Ministry of Natural Resources / Food and Agriculture Organization. GCP/SUR/001/NET. Forestry Advisory Assistance to the Ministry of Natural Resources in Suriname. 30 pp.
- Fraser, A.I. (1973) Forest Development in Suriname. Forest Management. FAO. FO:DP/SUR/71/506. Project Working Document No. 5
- Gray, J.W. (1983) Forest revenue systems in developing countries; their role in income generation and forest management strategies. FAO Forestry Paper No. 43. FAO, Rome.
- Henderson, J. (1990) Damage-controlled logging in tropical rain forests in Suriname. Ecology and management of tropical rain forests in Suriname No. 4. Agricultural University of Wageningen. 204 pp.
- Horsten, F. & Matai, R. (2000) Proposal for Revision of Forest Charges System. Suriname Ministry of Natural Resources / Food and Agriculture Organization. GCP/SUR/001/NET. Forestry Advisory Assistance to the Ministry of Natural Resources in Suriname. 18 pp.
- Horsten, F. & Matai, R. (2002) Towards an Annual Harvesting Volume of 500,000 m³ – What has to be done?. Suriname Ministry of Natural Resources / Food and Agriculture Organization. GCP/SUR/001/NET. Forestry Advisory Assistance to the Ministry of Natural Resources in Suriname. 37 pp.
- Jessen, A., Shearer M., & C. Vignoles (2006) Suriname; Trade Sector Policy Note. Inter-American Development Bank Economic and Sector Study Series RE3-06-004

Jonkers, W.B.J. (1987) Vegetation structure, logging damage and silviculture in a tropical rain forest in Suriname. Ecology and management of tropical rain forests in Suriname No. 3. Agricultural University of Wageningen. 172 pp.

Jonkers, W.B.J., Tjon, K. and J. Wirjosentono (2005) Long-term changes in selectively logged and silviculturally treated tropical rain forest in Suriname. Analysis of the 1978-2000 data of Experiment 78/5. Department of Environmental Sciences, Wageningen University, The Netherlands and Celos, Paramaribo, Suriname.

Kambel, E.-R. (2006). Indigenous Peoples and Maroons in Suriname. Inter-American Development Bank Economic and Sector Study Series Re3-06-005

Mitchell A.M. (1996) Draft Report on Forest Management, Ministry of Natural Resources, Suriname with Food and Agriculture Organization, Project TCP/SUR/4551 Strengthening National Capacity for the Sustainable Development of Forests on Public Lands, 30 pp..

Mitchell, A.M. (1998a) Management Procedures for the Foundation for Management and Production Control. Suriname Ministry of Natural Resources / Food and Agriculture Organization. GCP/SUR/001/NET. Forestry Advisory Assistance to the Ministry of Natural Resources in Suriname. 83 pp.

Mitchell, A.M. (1998b) Report on Forest Concessions. Ministry of Natural Resources / Food and Agriculture Organization. GCP/SUR/001/NET. Forestry Advisory Assistance to the Ministry of Natural Resources in Suriname. 69 pp.

Mitchell, A.M. (2002) Report on the Foundation for Forest Management and Production Control; Procedures and Development. Ministry of Natural Resources / Food and Agriculture Organization. GCP/SUR/001/NET. Forestry Advisory Assistance to the Ministry of Natural Resources in Suriname. 21 pp.

Platform Houtsector Suriname (2003) Strategisch Actieplan 2003 – 2008 van de Bosbouwindustrie in Suriname. 103 pp.

Platform Houtsector Suriname (2005) Voorstellen om the komen tot substantiële ontwikkeling in de bosbouw sector (SMART FORESTRY N.V. proposal). 51 pp.

Schmithüsen, F.J. (1974) Forest Development in Suriname. Forest Legislation. FAO. FO:DP/SUR/71/506. Technical Report No. 2

Schulz, J.P. (1960) Ecological Studies on Rain Forest in Northern Suriname. Mededelingen van het Botanisch Museum en herbarium van de Rijksuniversiteit te Utrecht No. 163. 267 pp.

Shepherd, D., Corral, L., Grisley, W., Bishop, K., Frigerio, G. & M.E. Nawar (2004) Sustainable Tourism Development. (TC-02-09-00-5-SU). IDB Multiolateral Investment Fund Donors Memorandum

Sizer, N. & R. Rice (1995) Backs to the Wall in Suriname: Forest Policy in a Country in Crisis. World Resource Institute

Soedhwa, B. (2005). "Longitudinal Analysis of Possible Links between Poverty and Mortality in Suriname", CICRED Seminar on *Mortality as Both a Determinant and a Consequence of Poverty and Hunger*, Thiruvananthapuram, India, February 23-25, 2005, pp. 1-33.

- Tjon, K.M. & J.E. Wirjosentono (2001) Timber Harvesting Intensity in the Forests of Suriname. A Study Executed on Behalf of FAO, for the Ministry of Natural Resources of Suriname. Celos, Paramaribo.
- Van der Hout, P. (1999) Reduced Impact Logging in the Tropical Rain Forest of Guyana; ecological, economic and silvicultural consequences. Tropenbos-Guyana Series 6 Tropenbos-Guyana Programme / University of Utrecht
- Vink, A.T. (1970) Forestry in Suriname: a review of policy, planning, projects and progress. Suriname Forest Service (LBB), Paramaribo, Suriname.
- Vocking, J., 1994, Achtergronden van de immigratie van Surinamers vanaf 1980. Centraal Bureau voor de Statistiek. Maandstatistiek van de Bevolking 42(8), blz 6–14.
- Vreden, A. & J. de Vletter (2005) Promotion of Community Forestry in Suriname; proposals for an interactive communication campaign to provide information and increase awareness on the potential of community forestry. STEPS / SBB
- Whiteman, A. (1999a) Economic data and information about the forest sector in Suriname. Suriname Ministry of Natural Resources / Food and Agriculture Organization. GCP/SUR/001/NET. Forestry Advisory Assistance to the Ministry of Natural Resources in Suriname. 104 pp.
- Whiteman, A. (1999b) Economic Rent from Forest Operations in Suriname and a Proposal for Revising Surinam's Forest Revenue System. Suriname Ministry of Natural Resources / Food and Agriculture Organization. GCP/SUR/001/NET. Forestry Advisory Assistance to the Ministry of Natural Resources in Suriname. 79 pp.
- Whiteman, A. (2003) Development of a Forest Policy and Implementation Strategy for Suriname. Suriname Ministry of Natural Resources / Food and Agriculture Organization. GCP/SUR/001/NET. Forestry Advisory Assistance to the Ministry of Natural Resources in Suriname. 86 pp.

Appendix 1: Donoractiviteiten wat betreft inheemse en tribale groepen in boslandgemeenschappen in Suriname (bron Kambel 2006)

Fig. 9 Donor Activities Relevant For Indigenous Peoples and Maroons in Suriname	
Donor	Type of Activities currently being funded or in the pipeline
Netherlands (grants)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Health Sector Plan ▪ Education Sector Plan ▪ Nature Conservation (WWF/Suriname Conservation Foundation) ▪ Environment (Non-Urban Environment Sector Plan) ▪ Forestry (Tropenbos Programme; WWF) ▪ Land Registration and Land Information System (GLIS) ▪ Agriculture Sector Plan ▪ Community Development Fund (FOB)
IDB (loans and grants)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Health (loan) ▪ Education (loan) ▪ Public Sector Reform (grant) ▪ Decentralization (loan) ▪ Land Management (loan; pipeline) ▪ Eco-Tourism (CI; grant) ▪ Low-Income Housing (loan) ▪ Community Development (CDF5; loan) ▪ Coastal Zone Management (grant) ▪ Indigenous Peoples and Mining (grant)
EU (grant)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Agroforestry (Guyagrofor) ▪ Tourism
UN GFATM (grants)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HIV/Aids programme ▪ Malaria Programme
Islamic Development Bank	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Health Clinics Interior
UNESCO (grants)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teacher Training programme in Interior ▪ Indigenous Youth Training programme
VVOB (grants)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teacher Training Programme in Interior
France (grants and loan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Forestry (WWF) ▪ Nature Conservation (WWF) ▪ Community Development (Albina) ▪ IDB CDF5 (co-funded; loan)
UNDP (grants)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Public Sector Reform ▪ Preparation Suriname National Biodiversity Action Plan
OAS (grant)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Conservation/Indigenous Peoples (Trio)
UNDP/GEF (grant)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Small Grants Programme
Conservation International (grants)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nature Conservation ▪ Eco-tourism ▪ Bio prospecting
PAHO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ various (reproductive) health projects